SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 120, ЧИСЛО 41, П'ЯТНИЦЯ, 11 ЖОВТНЯ 2013 РОКУ 1893 Vol. 120, No. 41, FRIDAY, OCTOBER 11, 2013 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Церква і світ очима Владики Б. Ґудзяка

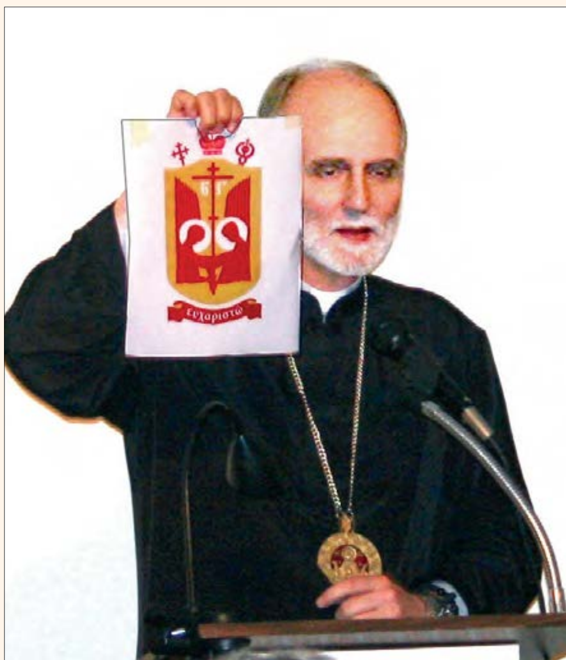
Петро Часто

НЮ–ЙОРК. – 5 жовтня в Українському музеї відбулися збори Головної управи Українського Патріярхального Товариства у США, і метою даної публікації є привернути особливу увагу читачів до цієї зовні скромної, нібито звичайної події – насправді за своїм змістом і значенням вона спроможна викликати значний резонанс у всій українській громаді США і, без перебільшення, в Україні та світовому українстві.

Небуденність цих зборів полягала не тільки у тому, що на них був присутній наш визначний церковний, науковий і загальногромадський авторитет – Апостольський Екзарх для Української Греко-Католицької Церкви у Франції, президент Українського Католицького Університету у Львові, постійний член Синоду УГКЦ Владика Борис Ґудзяк. Небуденним був характер його доповіді, заздалегідь збудованої так, щоб її головні тези і антитези послали сильний творчий імпульс авдиторії і не лише залучили до обговорення щонайбільше учасників, але спонукали б їх до запропонованого Владикою Борисом високого рівня осмислення проблем і викликів, перед якими сьогодні стоїть і Українська Католицька Церква, і взагалі Церква Христова у всьому світі.

Владика Борис почав свій „вступ до доповіді" з дещо парадоксальної заяви: мовляв, він ніскільки не переймається питанням офіційного визнання Ватиканом патріяршого устрою УГКЦ. Суть мовле-

(Закінчення на стор. 4)

Владика Борис Ґудзяк пояснює зміст герба Єпархії Української Греко-Католицької Церкви св. Володимира в Парижі. (Фото: Петро Часто)

Дмитро Фірташ пожертвував 2.5 млн. дол. на спорудження Меморіялу Голодомору

Дмитро Фірташ.

Проєкт Меморіялу Голодомору у Вашинґтоні.

ВАШІНҐТОН. – Упродовж останніх декількох років Крайовий Комітет США у справі визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні геноцидом наполегливо працював над поширенням в американському суспільстві відомостей про цю одну з найстрашніших, а водночас найменш знаних трагедій в історії людства. Вшановуючи пам'ять усіх жертв цього масового народовбивства в Україні у зв'язку з 80-ою річницею Голодомору-геноциду, згаданий всеамериканський Комітет активно інформуватиме світову громадськість упродовж 2013 року.

Серед найважливіших досягнень українсько-американської спільноти у кампанії поширення інформації про Голодомор є отримання федеральної землі у столиці США Вашінґтоні для спорудження Меморіялу в пам'ять про жертви Голодомору. Під провідництвом Українського Конґресового Комітету Америки зусилля української спільноти в США увінчалися успіхом: феде-

(Закінчення на стор. 16)

Ю. Тимошенко погоджується лікуватися в Німеччині

Опозиційні партії в Україні очікують, що рішення Президента Віктора Януковича помилувати ув'язнену Юлію Тимошенко буде оприлюднено 14 жовтня. Переговори про її звільнення тривають від червня 2012 року, коли представники від Европейського парляменту Пет Кокс і Олександер Квасневський вперше приїхали до України з цією місією. У процесі переговорів виникла ідея про лікування Ю. Тимошеко в Европі. 4 жовтня Ю. Тимошенко заявила, що готова прийняти пропозицію щодо її лікування в Німеччині. Нижче вміщуємо текст цієї заяви.

Дорогі мої українці!

Усе менше часу залишається до підписання Угоди про асоціяцію з Европейським союзом, яка відкриє нам нову історичну епоху – европейську. Підписання Угоди – це наш доленосний шанс, який, твердо переконана, ми не упустимо і не змарнуємо. Шанс, над реалізацією якого нам доведеться важко попрацювати не один рік, щоб добитися утвердження европейських цінностей, щоб, „обдираючи кулаки до крові", випалити з нашого життя диктатуру, клановість, несправедливість, безправ'я, корупцію, кумівство.

Роботи у нас буде багато, але Угода про асоціяцію з Европейським союзом — це як постріл стартового пістолета. Вона стимулюватиме нас якомога швидше не просто пройти, а пробігти усі кола очищення та становлення оновленої, успішної України.

Самою своєю сутністю, всіма фібрами душі і кожною клітиною тіла прагну, щоб ця Угода була підписана, щоб Україна вийшла на новий етап свого становлення та розвитку.

Але ж все складається не так просто. Европейський союз визначив 11 критеріїв, які Україна мусить виконати, щоб провідники ЕС були готові поставити свої автографи на Угоді з нашою країною. Одним з таких критеріїв є наполеглива вимога до Віктора Януковича припинити політичні репресії та вибіркове правосуддя, випустити мене з-за ґрат. Очільники ЕС чітко заявили, що без мого звільнення підписання Угоди не відбудеться.

Ще в листопаді 2011 року я публічно звернулася до европейської спільноти з проханням не ставити підписання Угоди в залежність від мого ув'язнення. Я просила „народи, парляменти та лідерів ЕС не допустити, щоб розчарування Заходу Януковичем поширилося на Україну". Я

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Звільнено Рената Кузьміна

КИЇВ. – Генеральний прокурор Віктор Пшонка 4 жовтня підписав наказ про звільнення Рената Кузьміна з посади першого заступника Генерального прокурора. Того ж дня Президент Віктор Янукович призначив Р. Кузьміна заступником секретаря Ради національної безпеки і оборони України. „Українська влада усунула головну технічну перешкоду для звільнення Юлії Тимошенко, тож воно може відбутися вже найближчим часом, – заявив у коментарі Радіо „Свобода" політтехнолог Тарас Березовець. – Наразі можливі два варіанти: або її помилують, не знімаючи звинувачень, або ж вона поїде за кордон лікуватися, отримавши відкладене відбуття покарання до виборів президента 2015 року". *(Радіо „Свобода")*

А. Меркель не змінить позиції

КИЇВ. – 80 відс. держав-членів Европейського союзу готові підписати Угоду про асоціяцію з Україною на вільнюському саміті, незалежно від того, якого розвитку набуде справа Юлії Тимошенко. Про це написали 3 жовтня польська і французька преса. Окремо від цієї групи країн стоїть Канцлер Німеччини Анґела Меркель, до думки якої дослухається Голяндія. Тим часом у Брюселі та Вільнюсі побоюються, що тривалі переговори щодо формування нового уряду в Берліні можуть зайняти всю увагу А. Меркель та не залишать їй часу, щоб ще раз зважити справу Ю. Тимошенко. *(„Голос Америки")*

Борг України сягає 170 млрд. грн.

КИЇВ. – В Україні існує системна проблема невиконання державою рішень Страсбурзького суду щодо виплати грошових компенсацій позивачам. За повідомленням прес-служби Міністерства юстиції, у цьогорічному бюджеті на виплати за рішеннями суду передбачено 84.4 млн. грн., а Володимир Олійник, народний депутат від Партії Реґіонів, заявив 8 жовтня у коментарі Радіо „Свобода", що невиплачена сума страсбурзьким позивачам може сягнути 170 млрд. грн. Реформування законодавства за вимогами Страсбурзького суду триватиме не один рік, а виплата Україною всіх грошей за позовами взагалі неможлива, наполягають представники влади. Експерти наголошують: головне – не матеріяльна компенсація, а зміна практики застосування права в Україні. *(„Голос Америки")*

Росія переозброює Чорноморську фльоту

СЕВАСТОПІЛЬ. – Росія винайшла новий спосіб переозброювати Чорноморську фльоту, що базується в Криму. Кораблі приходять з Новоросійська до Севастополя нібито на ремонт, а потім залишаються в Криму, не звертаючи уваги на позицію Києва і порушуючи базові українсько-російські угоди по військово-морську базу Росії. В лютому цього року десантний корабель „Азов" незаконно ввіз бронетехніку на територію України, у квітні з Новоросійська до Севастополя прийшов рейдовий буксир нового покоління РБ-389 для буксирування російських бойових кораблів і суден в акваторії Севастополя. Ще в Новоросійську на кормі буксира було віддруковано напис „Севастопіль" як порт приписки. 11 вересня Москва без дозволу непомітно провела в Севастопіль рятувальний буксир і водолазне судно, приписані до Новоросійська. *(УНІАН)*

ЦВК відмовила у референдумі

КИЇВ. – Центральна виборча комісія (ЦВК) 8 жовтня повторно відмовилася зареєструвати ініціятивну групу з проведення референдуму про вступ України до Митного союзу. Заступник голови ЦВК Жанна Усенко-Чорна заявила про фальсифікацію реєстраційних документів з проведення референдуму. За її словами, серед осіб, які вказуються членами ініціятивної групи, є померлі або взагалі люди з вигаданими іменами і прізвищами, а також особи, які не досягли 18 років. Вона підкреслила, що фальсифікація даних документів є кримінально караним злочином, і на наступному засіданні ЦВК вона має намір запропонувати комісії надіслати ці документи в Генпрокуратуру для їх перевірки. *(„Українська правда")*

Володимир Кличко переміг у Москві

Двобій Володимира Кличка і Олександра Повєткіна. (Фото: klitschko-brothers.com)

МОСКВА. – Центральна спортивна подія тижня відбулася 5 жовтня в Москві, де в спорткомплексі „Олімпійський" відбувся боксерський поєдинок за титули чемпіона світу за версіями WBA, IBF і WBO у важкій вазі. Українець Володимир Кличко вийшов на бій з російським претендентом Олександром Повєткіним.

Перед початком поєдинку гимн України заспівала українська солістка Джамала (Сусана Джамаладинова), а гимн Росії, під заздалегідь записану фонограму, – Йосип Кобзон.

Протягом місяця перед боєм російські засобів масової інформації щодня подавали думку місцевих експертів та екс-суперників В. Кличка про те, що росіянин зможе побити українця нокавтом. Однак, О. Повєткіну не вдалося нічого вигадати проти лівого прямого удару В. Кличка та його захисту в клінчах. Усі 12 равндів В. Кличко провів, не давши супернику шансу на удар.

На початку бою О. Повєткін постійно намагався наблизитися до суперника, не даючи йому діяти на дистанції. Росіянин обрав дуже примітивну тактику, намагаючись вразити суперника силовими діями, що ніяк не могло принести йому успіх. А в сьомому равнді В. Кличко тричі відіслав суперника в нокдавн.

Український боксер уміло гасив атакувальний порив росіянина, який часто змушений був у клінчі уникати разючого удару. Від другого удару, що цілком міг стати останнім у зустрічі, О. Повєткін ховався під пахвами В. Кличка, який не надто заперечував проти такого розвитку подій: вищий зріст давав українцеві можливість кілька секунд відпочивати, вагою тіла виснажуючи при цьому суперника.

Можна сказати, що В. Кличко переміг „однією лівою" – належно застосувати праву руку опонент йому не дав. Попри відважність О. Повєткіна, на певному етапі бій був близький до довчасного завершення.

Після закінчення бою усі троє суддів віддали перемогу В. Кличкові з однаковим рахунком – 119:104.

Російські болільники активно потримували О. Повєткіна, скандуючи: „Росія!". На бій він вийшов з символами язичницького бога Сварога у супроводі його шанувальників.

Коли ж рефері підняв руку українцеві, вся заля свистіла. В. Кличко вирішив подякувати уболівальникам за підтримку, але був заглушений галасом. Голос його був приглушений звукорежисерами, а слова подяки заглушив свист на стадіоні.

Варто зазначити, що під час українського

(Закінчення на стор. 5)

Ухвалено програму українсько-польського співробітництва на 2013-2015 роки

ВАРШАВА. – 7 жовтня Президент України Віктор Янукович і Президент Польщі Броніслав Коморовський підписали програму українсько-польського співробітництва на 2013-2015 роки. Документ був підписаний у Кракові після двосторонньої зустрічі президентів. Програма розроблена для якісно нового смислового наповнення стратегічного партнерства між Україною та Польщею.

Програма визначає пріоритетні завдання розвитку політичного діялогу між країнами та передбачає поглиблення взаємодії в усіх сферах двостороннього співробітництва.

Документ також передбачає посилення взаємодії України та Польщі в євроінтеґраційному напрямку, зокрема в контексті підготування до Вільнюської зустрічі „Східного партнерства" і очікуваному підписання там Угоди про асоціяцію між Україною та Евросоюзом.

Згідно з програмою, в 2013-2015 роках Україна і Польща працюватимуть над посиленням співпраці у таких сферах, як торгово-економічна та інвестиційна діяльність, безпека і оборона, енерґетична безпека, прикордонне та міжреґіональне співробітництво, сільське господарство, культура, освіта.

Попереднім аналогічним документом була „дорожня карта" українсько-польського співробітництва на 2011-2012 роки.

(Інтерфакс – Україна)

Зростає тиск на журналістів в Україні

КИЇВ. – Початок нового політичного сезону у вересні позначився зростанням кількости погроз та залякувань журналістів, а також збільшенням кібер-злочинів проти засобів масової інформації.

Такі дані подає щомісячний моніторинґ Інституту масової інформації (ІМІ) „Барометр свободи слова".

За даними інституту, у вересні було затотовано чотири випадки погроз журналістам (для порівняння, у серпні – один).

У вересні також значно пожвавішали кібератаки на засоби масової інформації – чотири випадки. Протягом всього літа 2013 року було зафіксовано лише дві атаки на сайти ЗМІ.

Початок осені також позначився численними і різноманітними атаками на електронні скриньки відомих журналістів та громадських активістів, які відбувалися практично кожного тижня.

Найбільшу кількість порушень у вересні ІМІ зафіксував у категорії „перешкоджання виконанню законної професійної журналістської діяльности" – 11 випадків (у серпні – дев'ять, липні – дев'ять).

Крім того, у вересні також відбулося зростання економічного тиску на ЗМІ та журналістів – три випадки (у серпні – один, у липні – жодного, в червні – один). Дещо зріс і політичний тиск – п'ять випадків (серпень – чотири, липень – один).

Водночас незначно зменшилася кількість побиттів і нападів на журналістів – чотири випадки (у серпні – п'ять, у липні – 10). Однак, було два випадки нападів на приміщення ЗМІ, а протягом літа таких випадків не було взагалі.

Найбільш резонансними порушеннями свободи слова у вересні став тиск на інтернет-видання „Українська правда" та ініціятива народних депутатів від „Батьківщини" та Партії Реґіонів щодо обмеження доступу до публічної інформації.

Таким чином, з початку року ІМІ занотував 64 випадки нападів та погроз журналістам, 100 випадків перешкоджань законній професійній діяльності журналістів, 37 випадків цензури та 36 випадків політичного та економічного тиску.

(„Українська правда")

НА ТЕМИ ДНЯ

Евроінтеґрація як політтехнологія

Борис Бахтеєв

Найбільша загадка української історії останніх десятиліть: як так сталося, що наша нинішня влада різко повернулася до европейської інтеґрації й рішуче повела Україну до асоціяції з Евросоюзом? Чому й з якої причини?

Віктор Янукович ішов на президентські вибори з чітко прописаним східнім вектором розвитку України. На той самий вектор вказували й мало не всі кроки найвищої влади після 2010 року: підписання Харківських угод, політика Дмитра Табачника в галузі освіти, риторика Миколи Азарова вдома й під час закордонних візитів, „проповідництво" московського Патріярха Кирила, вочевидь здійснюване з найвищого благословення…

Це – лише те, що не треба відновлювати в пам'яті, лише те, що закарбувалося в ній.

А п'ять-шість років тому очолювана тоді В. Януковичем Партія Реґіонів проводила гучну й потужну кампанію протестів проти зближення з „аґресивним бльоком" НАТО. Автор цих рядків на власні очі бачив таку протестну демонстрацію в самісінькому центрі Луганська – з перекриттям руху, зокрема й тролейбусів, з вочевидь не самотужки виготовленою наочною аґітацією, з чітко організованими багатотисячними „народними масами" та палкими промовами депутатів і представників місцевого керівництва...

Завершилося тоді все, як відомо, тим, що просування України до НАТО було зупинено.

Й от тобі маєш: Україна от-от стане асоційованим членом Евросоюзу, 22 з 28, тобто 78.57 відс. країн якого є водночас членами того самого „аґресивного бльоку".

Дива, та й годі! Чи, може, прозріння?...

Дуже ймовірно, що відповідь треба шукати не в політичній, а в політтехнологічній площині.

Пригадаймо, якою була всі ці три з половиною роки політика президента, уряду та керівної більшости у Верховній Раді. Точніше, яким був публічний вимір цієї політики.

А був він майже точною копією публічної політики КПРС та, ширше, – СРСР. Таким собі новітнім будівництвом комунізму. Бо мав ті самі три складових.

Складова перша: обіцянки світлого майбутнього, у даному разі „реформ – стабільности – модернізації – покращення". Обіцянки ці, як і свого часу обіцянки побудови комунізму, завжди було витримано в одних і тих самих найзагальніших формулюваннях. Вони з року в рік залишалися й дотепер залишаються однаковими, не зазнавши жодних змін. А термін їхнього втілення в життя був і є гранично невизначеним.

Складова друга: заклики до суспільства затягнути паски, піднапружитися й потерпіти: мовляв, от коли збудуємо комунізм – от тоді й заживемо.

І складова третя: невпинний пошук об'єктивних обставин та конкретних „ворогів народу", через які й через яких „покращення вже сьогодні" досі не відбулося. До нещодавнього часу за об'єктивні обставини правили передусім „Евро-2012" як загальнонаціональна надмета й надідея, що потребувала всезагального самозречення, а також світова економічна криза: ролю „ворогів народу" виконували „попередники".

Але час невблаганний.

Футбольний чемпіонат завершився, а прийдешній „Евробаскет" замінити його в ролі національного надзавдання ніяк не зможе – і масштаби вочевидь не ті, і за популярністю баскетбол дуже вже сильно поступається футболові. Зимова Олімпіяда в Буковелі залишається – і до президентських виборів так і залишиться – чимось зі сфери рожевих мрій.

Пристрасті довкола світової кризи вщухають – принаймні, багатотисячні маніфестації вже не перегортають догори дном ані Атени, ані Софію, ані Лісабон, ані Мадрид.

Що ж до „попередників" – то посилання на них наприкінці четвертого року президентства В. Януковича виглядало б уже й зовсім непереконливо та змушувало б хібащо згадувати про „славетний" 1913 рік, з яким СРСР порівнював свої досягнення аж до самого кінця свого існування.

Зрештою, хіба ж можна уявити, щоб наприкінці четвертого року перебування в Білому Домі Президент США тільки й робив би, що роздавав на невизначене майбутнє ті самі обіцянки, з яких було складено його інавгураційну промову?

Хоч як крути, хоч би як відрізнялися україн-

(Закінчення на стор. 7)

Ю. Тимошенко погоджується...

(Закінчення зі стор. 1)

пояснила, що не хочу, аби европейське майбутнє моєї країни постраждало з будь-якої причини, тим більше через мою долю.

Будучи глибоко вдячною Европі за підтримку мене, я тим не менш розумію, що вона відстоює не лише конкретну особистість, а певні принципи і систему цінностей. Саме тому, що питання набагато глибше, ніж просто вимога мого звільнення, мої заклики не ставити підписання Угоди в залежність від мого виходу з-за ґрат не могли вплинути на позицію Европейського союзу.

Ви знаєте, що вже тривалий час Віктор Янукович не виконує вимогу звільнити мене та вважає, що йому вдасться побудувати „европейську" Україну на основі диктатури, клановости, корупції, політичних репресій. На щастя, реалізувати такий проєкт йому не вдасться, бо европейська родина не сповідує подвійних стандартів. Утримувати політичний концтабір в центрі Европи Януковичеві дедалі важче, і тому він вимушений відступати.

Для вреґулювання питання з політичними в'язнями в Україні працює спеціяльна місія Европарляменту на чолі з Петом Коксом та Олександром Кваснєвським, які в постійному режимі ведуть переговори з Віктором Януковичем щодо мого звільнення. Я їм безмежно за це вдячна, як і всім світовим керівникам, які їх делеґували, вручили їм відповідний мандат та підтримують їхню роботу.

Пет Кокс та Олександер Кваснєвський передали мені пропозицію стосовно виїзду в Німеччину на лікування.

Я публічно приймаю цю пропозицію. І не тому, що я не довіряю українським лікарям. Від щирого серця вдячна лікарям, реабілітологам, медичним сестричкам та всім, хто надає мені допомогу в клініці „Укрзалізниці". Я не довіряю не лікарям, а режимові, який готовий і здатний зробити все заради того, щоб мене позбутися.

Я боролася, борюся й боротимуся за свою повну правову реабілітацію, зняття з мене всіх абсурдних, від „а" до „я" зфальшованих звинувачень, за повернення до повноцінного політичного життя. Ясно, що виїзд на лікування не вирішує цієї проблеми повною мірою. Але я вірю в те, що такий крок розрядить ситуацію напередодні зустрічі „Східнього партнерства". Тому заради успішного Вільнюсу і успішної України, заради історичної та доленосної Угоди з ЕС я готова прийняти таку пропозицію.

Заявляю чітко та ясно: мій можливий від'їзд до Німеччини не є еміґрацією. Я ніколи і ніде не проситиму політичного притулку, не ховатимуся по закордонню. Я своє вже давно відбоялася. Я братиму найактивнішу участь у звільненні України від диктатури.

Усім, хто протестував біля Печерського судилища та під стінами лікарні в Харкові, усім, хто мене підтримує, хто за мене молиться і на мене сподівається, я безмежно вдячна. Низький вам уклін, мої рідні!

Завдяки вам я жодної миті не відчуваю себе самотньою. Знайте, ніколи вас не підведу! Я теж молюся за вас та Україну і вірю в краще!

Ваша Юлія Тимошенко,
Качанівська колонія

(„Українська правда")

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Про свободу в інтернеті

КИЇВ. – Згідно зі звітом міжнародної правозахисної організації „Freedom House" від 7 жовтня, Україна дещо погіршила позиції щодо свободи в інтернеті і отримала 28 балів за тим виміром, де 100 є крайньою найгіршою позначкою. Минулого року в України було 27 балів. *(Радіо „Свобода")*

Про Ю. Тимошенко не згадали

КРАКІВ, Польща. – Зустріч Президента Польщі Броніслава Коморовського та Президента України Віктора Януковича відбулася 7 жовтня і тривала понад годину. Вони підписали плян польсько-української співпраці на 2013-2015 роки. „Польща та Україна старанно і, здається, плідно працюють на успіх листопадового саміту „Східнього партнерства" у Вільнюсі", – заявив після зустрічі Б. Коморовський. Всупереч сподіванням, президенти не зробили жодної заяви про подальшу долю Юлії Тимошенко. *(Радіо „Свобода")*

„Ґазпром" знизив ціну для Д. Фірташа

КИЇВ. – „Газпром" з метою наповнення підземних сховищ газу 8 жовтня знизив для голдинґу „Ostchem Group DF" Дмитра Фірташа ціну природного газу до 260 дол. за 1,000 кубічних метрів. Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України", яка також імпортує газ в Україну, не отримала знижок на паливо від „Ґазпрому". 8 жовтня Президент Росії Володимир Путін повідомив на прес-конференції, що „Ґазпром" знизив ціну газу для України, яка зовсім недавно була 400 дол., а зараз вона впала до 380-390 дол. *(„Українська правда")*

ФІФА вивчатиме історію УПА

ЦЮРІХ, Швайцарія. – Представники Всеукраїнського об'єднання „Свобода" Ігор Мірошниченко та Андрій Іллєнко 4 жовтня відвідали штаб-квартиру Міжнародної федерації футболу (ФІФА), зустрілися з головою департаменту з комунікацій та зв'язків з громадськістю Вальтером де Ґреґоріо та передали йому англомовні книжки та інші друковані матеріяли про діяльність Української Повстанської Армії, а також петицію з вимогою не визнавати забороненою символіку українських національно-визвольних змагань. У петиції містяться заклики до ФІФА виключити з переліку образливих і дискримінаційних символів прапор ОУН і УПА, банери з зображенням Степана Бандери та Романа Шухевича, а також геральдичний знак „Галицький лев". *(Бі-Бі-Сі)*

Пожежа на стадіоні

ХАРКІВ. – Харківські вболівальники футболу 6 жовтня спалили 310 місць на стадіоні в Дніпропетровську „Дніпро-Арена" під час гри команд „Дніпро" – „Металіст" в Чемпіонаті України з футболу, коли згасло освітлення на стадіоні і арбітрові довелося відкласти гру. Після цього уболівальники з Харкова розпалили багаття на стадіоні. Порядок охороняли 1,500 міліціонерів, беркутівців і вояків внутрішніх військ. Додаткові сили було підтягнуто з Запоріжжя, Харкова та Кривого Рогу. Дирекція української прем'єр-ліґи прийняла рішення доґрати змагання перша половина якого закінчилася з рахунком 2:1 на користь „Дніпра". *(УНІАН)*

Вибух на кордоні

БАЧІВСЬК, Сумська область. – 4 жовтня під час додаткової пашпортної контролі чоловік, який в'їхав в Україну з боку Росії, підірвав себе на прикордонному посту. Близько 1-ої год. ночі з Росії прибув мікроавтобус з молдовськими номерами і чотирма пасажирами – громадянами Молдови. Під час огляду машини прикордонники виявили ще одного чоловіка, який ховався у сальоні і безперешкодно перетнув російський кордон. Для додаткової перевірки чоловіка перевели до кабіни пашпортної контролі, де він увімкнув вибуховий пристрій. Порушник загинув, двох прикордонників у тяжкому стані відвезли до лікарні. *(Бі-Бі-Сі)*

АМЕРИКА І СВІТ

Ще один амбітний плян Д. Трампа

НЮ-ЙОРК. – Американський мільярдер Доональд Трамп оприлюднив свій плян перетворення історичної будівлі пошти у Вашинґтоні в елітний готель. У здійснення проєкту компанія „Trump Organization“ має намір вкласти 200 млн. дол. У готелі розмістяться бенкетна заля, бібліотеки, ресторани і крамниці. Початок реконструкції призначено на весну 2014 року, а повністю закінчити роботи Д. Трамп розраховує наприкінці 2015 року. Будівля „Old Post Office Pavilion“, розташована біля Білого Дому і Капітолію, була споруджена в 1899 році. Декілька разів комплекс збиралися зруйнувати, тепер у ньому залишилося тільки пару крамниць. *(„Кореспондент“)*

СНІД помалу відступає

НЮ-ЙОРК. – Заступник екзекутивного директора об'єднаної Програми ООН з проблем СНІД (Синдром набутого імунного дефіциту) Луїс Курес запевнив, що до 2030 року людство переможе цю хворобу. У даний час у світі кожного року додається по 3 млн. людей, заражених СНІД, вмирає від цієї хворопби 1.7 млн. осіб щороку. 20 років тому середня вартість лкування СНІД становила 20 тис. дол., нині вона зменшилася до 150 дол. Згідно з даними згаданої Програми, за останні 10 років кількість заражень СНІД в рік зменшилася на 20 відс., а в 25 країнах, включаючи південноафриканські, – на 50 відс. *(„Кореспондент“)*

Німці знають смак у пиві

МЮНХЕН, Німеччина. – 21 вересня стартував традиційний мюнхенський пивний фестиваль „Октоберфест“. Цього року він влаштовується 18-ий раз. Головний бурґомісер Мюнхену Крістіян Уде розкоркував дерев'яну бочку свіжозвареного пива. Перший кухоль янтарного напою отримав прем'єр-міністер Баварії, голова партії Християнсько-соціяльний союз Хорст Зеехофер. „Октоберфест“ тривав до 6 жовтня. Його відвідали близько 6 млн. осіб з усього світу. Багато з них вбираються в баварські національні костюми: чоловіки – у шкіряні штани до колін, з підтяжками, повстяні капелюхи з пензликом або пером, і гетри, а жінки – в довгі мереживні спідниці з візерунками і вишивкою, корсети на шнурівці і блузки з декольте. Пиво, яке варять спеціяльно для „Октоберфест“, п'ють літровими кухлями. Ціна за літр в цьому році становить, в середньому, 9.66 евро – залежно від сорту, але не перевищує 10 евро. *(„Газета по-українськи“)*

Школи – без осінніх і весняних вакацій

ДУШАНБЕ, Таджикистан. – Міністерство освіти республіки позбавило школярів у цілій країні весняних і осінніх вакацій. Школи офіційно переведені на піврічну систему навчання. Навчальний рік у таджицьких школах, як і раніше, буде тривати 34 тижні і, як запевняють чиновники, скасування четвертей на освітньому процесі не позначиться. Замість двох тижнів навесні і восени, таджицькі школярі зможуть відпочити від школи в січні: зимові вакації триватимуть цілий місяць, з 1 по 31 січня. Втім, під час вакацій будуть проводитися різні освітні заходи, в тому числі учнівські олімпіяди. *(„Дзеркало тижня“)*

Морська вода лікує

ТОКІО. – Морську воду пропонують використовувати для лікування розладів травлення, а також профілактики раку і виразки шлунка. Такими висновками з громадськістю поділилися 28 вересня експерти зі Школи Медицини Кочи в Японії. Вони стверджують, що морська вода, проби якої були взяті на глибині 200 метрів, допомагає знищити хвороботворну бактерію „Гелікобактер пилорі“ (Helicobacter pylori), яка при потраплянні в організм може спровокувати розвиток серйозних захворювань. Експеримент показав, що реґулярне і щоденне вживання пацієнтами морської води зменшувало кількість бактерій в їх організмі майже на 60 відс. *(„Кореспондент“)*

Церква і світ...

(Закінчення зі стор. 1)

ного: переймання, нарікання і тривоги з цього приводу вже можемо залишити минулому. З страшних випробувань XX ст., зокрема совєтського періоду, в якому войовнича безбожність поєднувалася з системним нищенням українства, Церква вийшла з катакомб не тільки живою, але ще сильнішою і вплививішою. Її стійкість у вірі і в захисті української національної душі, її мужність у перенесенні переслідувань і мук, свята чистота жертв в ім'я Христової віри і народної правди та справедливости відкрили перед світом такий духовний потенціял УГКЦ, на тлі якого сьогодні виглядали б уже нонсенсом сумніви щодо неї як повноправної Української Помісної Східньої Католицької Церкви.

Вже як історик, Владика Борис окреслив тернистий шлях Церкви і перші, не всіма єрархами підтримані, кроки велетня Христової Віри Йосифа Сліпого, коли той, вийшовши з 18-річної совєтської каторги, побачив майбутнє Церкви, самостійної і разом з тим універсальної, такими сміливими очима, що цей його погляд злякав багатьох не в міру поміркованих єпископів і священиків, тобто сталося за євангельським словом: ність пророка в отечестві своєму. А невдовзі це пророцтво повною мірою здійснилося, несучи у світ зміни, котрі стаються раз на тисячу літ: розвалилася імперія насильства – національного, традиційно-культурного, церковно-духовного – перед враженим і не завжди прихильним світом постала незалежна Українська держава, почався інтенсивний перегляд і зречення від безлічі умов, котрі унеможливлювали не лише практичне втілення ідеї патріярхату, але й, властиво, офіційне порушення цього питання перед Ватиканом. Сьогодні це порушення вже зайве: УГКЦ не лише живе за патріяршим устроєм, з власним Синодом, але відновила історичну справедливість, повернувшись до золотоверхої української столиці: 18 серпня в Києві освячено і відкрито Патріярший собор Воскресіння Христового.

Проте, мовби паралельно, існує ще одна реальність, в якій УГКЦ під впливом як позитивних, так і неґативних чинників нашого часу, початку XXI ст., виказує не тільки сильні, але й слабкі сторони щоденної діяльности.

Владика Борис у своїй глибокій і всебічній аналізі представив цю складну і для Церкви, і для сучасної людини загалом, реальність, котра може погіршитися, якщо Церква не знайде в собі нової сили у проповідуванні Божого слова і новій євангелізації сучасного суспільства, і може змінитися на краще – у тому випадку, коли Церква збереже і помножить свою здатність підносити людську душу угору, до світла Христової віри і під її впливом змінювати, просвітлювати земне життя.

Що є сильною стороною УГКЦ, вистражданою нею у часи неволі? Ось відповідь Владики Бориса: винесена з катакомб підпілля спадщина – свідчення мучеників, автентична, первісно народна віра, репутація, на якій нема плям співпраці з совєтським режимом і КҐБ. Перевагою УГКЦ є також її вселенськість, тобто вона вийшла з географічних і етнічних меж, водночас залишивши здоровим зв'язок з національною ідентичністю і спільнотою: це українська, але не національна Церква. Особливо сильною стороною є, за словами Владики, „традиція визначних керівників“: цей ряд імен – Андрей Шептицький, Йосиф Сліпий, Мирослав-Іван Любачівський, Любомир Гузар – свідчить про високий богословський рівень єрархії, про її непохитну вірність у вірі, про близькість до народу не лише в питаннях віри, але й у соціяльній проблематиці.

Цей якісний ряд імен дістав відповідне продовження нині. УГКЦ має „динамічного, харизматичного Патріярха, молоде монашество, молоде і чисельне священство, велику кількість семінаристів“.

Ще й такі гідні риси, підкреслює Владика Борис: злагода в Синоді і між монашими чинами, спокійне, без боротьби, передання влади в Церкві і, як вислід, – висока довіра до неї з боку суспільства в Україні.

Поряд з перерахованим вище – слабкі сторони. Серед них, як стверджує Владика Борис, є: у зв'язку зі змінами головних осідків Церкви (Львів–Рим–Львів–Київ) центральні структури перебувають ще в зародковім стані, корпоративна культура ще не вироблена; ритуальности в Церкві все ще більше, ніж місійности; клерикалізм, непродуктивне зрощення релігії з політикою; надмірний матеріялізм деяких священиків; слабкий вклад у розвиток власного богослов'я і церковної думки, зокрема соціяльної доктрини; недостатнє використання мирянського потенціялу.

Окремо Владика Борис зазначив важливість присутности у церковному і загальносуспільному житті старійшин-старців, котрі з висоти особливого досвіду – духовного, етичного, світоглядного мали б що сказати людям, молодшим поколінням. Таким „старцем“ є на нинішній день лише один український християнин – Владика Л. Гузар, тому до його слова така увага з боку всієї України.

Третій розділ аналізи Владика Борис присвятив тим можливостям Церкви, котрі надає наш час з його бурхливим розвитком інформаційно-комунікативних технологій. Йдеться про інтенсивніший і глибший вплив Церкви і української християнської культури; про ролю УГКЦ як медіятора мож Сходом і Заходом і примирення між „двома Українами“; про спроможність духовного провідника забирати слово в тих питаннях, в котрих суспільство дезорієнтоване; про активніше свідчення в західньому світі „автентичного християнства Української Церкви-мучениці“; про ґрунтовніший вишкіл священиків і богословів і про все вищу активність у Церкві мирян і мирянок.

Нарешті – про загрози, які все маштабніше чигають не лише на УГКЦ, але на кожну християнську конфесію і її спасену місію в людському світі. Загалом вони відомі, але від того не менш небезпечні. Це „ґльобальний секуляризм, детрадиціоналізація культури і антропології, десакралізація, все більша ворожість ґльобальних політичних, ідеологічних і релігійних течій супроти християнства; комерціялізм, котрий проникає з суспільства в Церкву; в Україні – політичні маніпуляції в конфесійних питаннях і конфронтації з православними та іншими конфесіями; на поселеннях – асиміляції, а також конфлікт між збереженням національної ідентичности і місійністю; небезпечний „тріюмфалізм“, коли післяпідпільне релігійне піднесення може закінчитися відходом від Церкви, що відбулося в Европі, а тепер от – у Польщі, і що в Україні може статися ще у коротшому часі; „занадто вигідні стосунки з владою на місцевому і реґіональному рівні, стишення критичного голосу справедливости“.

Як бачимо, небезпеки не уявні, не „так звані“, вони вже даються взнаки у довколишній дійсності. З яким результатом Церква прийме ці загрозливі виклики, залежатиме від багатьох чинників, але передусім – від її вірности Христовому Слову і від її практичних кроків в напрямку „щоб усі були одно“ – в напрямку єдности Вселенської Христової Церкви.

Тому варті підкреслення та глибина і відвертість, з якими Владика Борис оцінив буття Української Греко-Католицької Церкви на її шляху з минулого в майбутнє. Ця глибина і відвертість не могли не викликати реакції в залі: була низка відповідних запитань і додатків (Микола Галів, Андрій Шуль, Мотря Мілянич, Валентин Лабунський, Олесь Лабунька), за ними, – низка поданих Владикою Борисом уточнень.

Провадили цими незабутніми зборами двоє керівників Головної управи Патріярхального Товариства – колишня голова Рома Гайда і обраний на цей пост д-р Андрій Сороковський, які у своїх коротких виступах акцентували увагу присутніх на доцільності підтримати це видання збільшенням числа передплатників, оскільки, як зазначив Владика Борис у статті „Контекст історії журналу“, „Патріярхат“, як і ціла наша Церква, робить неоціненний внесок у сучасне вселенське церковне життя“.

Одне з запитань стосувалося заснованого Владикою Борисом герба Апостольського Екзархату УГКЦ у Франції. Цей герб пов'язаний з іменами перших християнських мучеників Бориса і Гліба, на історії життя і обставинах смерти яких шановний доповідач зупинився докладніше.

Делеґація КУК зустрілася з новим Міністром іміґрації Канади

ТОРОНТО. – 17 вересня представники Конґресу Українців Канади (КУК) мали зустріч з новопризначеним Міністром громадянства та іміґрації Крисом Александером, під час якої обговорили низку питань, що сцікавлять українсько-канадську громаду.

До складу делеґації входили президент Конґресу Українців Канади Павло Ґрод, співголова Іміґраційного комітету КУК Євген Дувалко та виконавчий директор Канадсько-української іміґраційної служби Людмила Колесніченко.

На початку обговорення президент КУК П. Ґрод окреслив такі важливі для українсько-канадської громади теми, як сучасний стан взаємин між Канадою та Україною, політично мотивоване і вибіркове правосуддя в Україні, сприяння економічному розвиткові України, розбудові її громадянського суспільства і забезпечення умов, необхідних для підписання Угоди про асоціяцію між Україною та Европейським союзом на зустрічі „Східного партнерства", що відбудеться в листопаді у Вільнюсі.

„Ми заохочуємо уряд Канади робити безпосередні подання до провідників Европейського союзу з закликом до прискорення евроінтеґрації України, – заявив П. Ґрод. – Уряд Канади має можливість взяти на себе провідну ролю у створенні позитивної атмосфери напередодні підписання Угоди про асоціяцію між Україною та Европейським союзом"

Президент КУК відзначив велику ролю Канади у справі боротьби з торгівлею людьми і в наданні допомоги жертвам організованої злочинности та сексуальної експлуатації.

П. Ґрод також порушив питання, пов'язані з іміґрацією з України, – зокрема щодо зміни мовних вимог, які є перешкодою для багатьох прибульців з України, спрощення візового режиму для українських громадян, що приїжджають до Канади.

Серед інших питань, порушених делеґацією КУК, була позиція КУК щодо політики денатуралізації і депортації, возз'єднання сімей, а також питання відповідного представлення Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні, складних явищ в житті канадського українства у Канадському музеї з прав людини у Вінніпезі.

Міністер К. Александер, уважно вислухавши позиції КУК, зазначив, що багато з них вповні збігаються з його особистими поглядами.

Президент КУК П. Ґрод, скориставшись нагодою, запросив Міністра К. Александера взяти участь у XXIV форумі Конґресу Українців Канади в Торонто 8-10 листопада – в надії на продовження цього позитивного діалогу.

Конґрес Українців Канади

Студенти вимагають судити комуністів

Сергій Горицвіт

КРИВИЙ РІГ. – Активісти громадської організації „Студентська свобода" провели 23 вересня ходу вулицями міста з нагоди 74-ої річниці спільної паради комуністів СРСР і нацистів Німеччини, який відбувся в Бресті у 1939 року після початку Другої світової війни.

30 студентів, не зважаючи на негоду, пройшли колоною до пам'ятника леґендарному засновникові міста козакові Рогу, де провели віче, на якому голова „Студентської свобода" Андрій Кондратьєв та інші промовці розповіли про те, як СРСР забезпечував нацистів Гітлера набоями, зброєю та продовольством.

Учасники акції наголосили на тому, що досі приховують та заперечують злочини комунізму, який активно крокує Україною як поплічник партії влади. Студенти скандували: „Комунізму – Нюрнберг 2", „Геть червоних з України!".

Під час акції криворізьких студентів. (Фото: „Студентська свобода")

Володимир Кличко...

(Закінчення зі стор. 2)

гимну перед боєм камера жодного разу не показала спорткомплекс з прихильниками В. Кличка і українськими прапорами, не дала жодного крупного пляну українського боксера.

У свою чергу О. Повєткін, взявши слово, заявив, що буде більше тренуватися і переможе українця. Глядачі голосно кричали і апльодували переможеному боксерові.

Чемпіон світу за версією WBC Віталій Кличко, який був секундантом брата, заявив: „Повєткін продемонстрував колосальну волю до перемоги".

Після бою російські засоби масової інформації подали такі думки експертів: „Кличко міг укласти Повєткіна ще в сьомому равнді, але тоді Росія ввела б війська!".

Також користувачі зауважили відсутність українського прапора на ринзі і кадрі під час трансляції в момент перемоги.

Колишній віце-прем'єр Росії Альфред Кох, який раніше зазначав неадекватні нападки Кремля на евроінтеґраційні пляни України, так прокоментував бій: „Такий густий заміс націоналізму, під який виходив на ринг Повєткин, можливий лише при повній упевненості у перемозі. Як по-дурному виглядає усе це – кольчуги, мечі, „онуки Сварога", після такої беззубої і бездарної поразки, якої завдав „російському витязеві" навіть не геній боксу, а просто добре тренований, спокійний і сильний професіонал. Як чудово було, що дівчина, одна, без грімкої міді оркестри, співала пророче: „І покажем, що ми, браття, козацького роду". І показали!"

За підсумками поєдинку В. Кличко захистив титул „суперчемпіона" світу WBA (Всесвітня боксерська асоціяція), а також чемпіонські звання за версіями IBF (Міжнародна боксерська федерація) і WBO (Світова боксерська організація). Поєдинок з О. Повєткіним став для В. Кличка 64-им в кар'єрі. 61 бій українець виграв (51 – нокавтом), а три рази був переможений. О. Повєткін зазнав першої поразки в 27 поєдинках.

Менеджер В. Кличка Бернд Бенте виключив можливість бою-реваншу між українцем і О. Повєткіним, оскільки під час першого поєдинку українець володів беззаперечною перевагою.

(„Українська правда", УНІАН, Радіо „Свобода")

АМЕРИКА І СВІТ

Китайці багатіють

ПЕКІН. – Число доларових мільярдерів у Китаї досягнуло 315 осіб. 11 вересня пекінський журнал „Гурун", який і складає цей список, повідомив, що від початку цього року даний показник збільшився на 64 особи у порівнянні з 2012 роком. Список багатіїв очолив голова корпорації „Dalian Wanda Group" Ван Цзяньлінь. Його компанія працює у сфері нерухомости. Підприємець збільшив свій маєток удвічі – до 22 млрд. дол. У другому рядку „багатого" списку – виробник безалькогольних напоїв „Wahaha" Цзун Цінхоу. Його маєток оцінюється у 18.7 млрд. дол. Найбагатшою жінкою Китаю стала Ян Гуейянь, головний акціонер будівельної компанії „Country Garden Holdings". Вона володіє 8.3 млрд. дол. Наймолодшим у списку є 39-річний Ричард Лью, який успішно працює у сфері інформаційних технологій. Всього у світі на даний час є 1,426 доларових мільярдерів, зокрема у США – 442, серед яких найбагатшим є засновник компанії „Microsoft" Бил Ґейтс. *(„Кореспондент")*

Потепління – це провина людства

НЮ-ЙОРК. – Вчені з Міжурядової групи експертів з питань змін клімату (МГЕЗК) на 95 відс. впевнені, що головною причиною ґльобального потепління від 1950-их років є людський чинник. В оприлюдненому 27 вересня звіті експерти остерігають, що подальші викиди парникових газів спричинять ще більше потепління і зміни у всіх аспектах кліматичної системи. Аби затримати неґативні зміни, потрібно буде „істотно та постійно зменшувати викиди парникових газів". Документ став першою з очікуваних протягом наступних 12 місяців трьох частин дослідження МГЕЗК. Звіт вважається найдокладнішим на сьогодні викладом розуміння механіки ґльобального потепління на планеті. У ньому підкреслюється, що багато кліматичних змін, які спостерігаються з 1950-их років і до сьогодні, не мають аналогів протягом тисячоліть. Кожне з останніх трьох десятиліть було теплішим за попереднє. Всі ці три десятиліття були теплішими за будь-який аналогічний період, починаючи з 1850 року і, цілком можливо, за будь-який період за останні 1,400 років. *(Бі-Бі-Сі)*

Дж. Кері закликає вірити у США

ДЖАКАРТА, Індонезія. – Виступаючи 3 жовтня на зустрічі Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва, Державний секретар США Джон Кері запевнив, що бюджетна криза у США в жодному разі не послабить економічної, військової і дипломатичної сили США на світовій арені. „Я звертася до всіх наших друзів і ворогів: не приймайте цей тимчасовий епізод в американській політиці за щось значніше, ніж політичний момент", – сказав Дж. Кері. Через відсутність компромісу щодо прийняття бюджету на 2014 фінансовий рік з 1 жовтня частина федеральних установ США не діє. Республіканці пропонують скасувати або відкласти реформу охорони здоров'я, яка вважається однією з основних ініціятив Президента Барака Обами. Демократи заявляють, що закон про реформу був прийнятий три роки тому, і його дія не може бути предметом обговорення. *(Інтерфакс-Україна)*

Уряд не працює, а гроші йдуть

ВАШІНҐТОН. – Департамент фінансів США заявив, що нездатність американського уряду виконувати свої фінансові зобов'язання може підштовхнути країну до нової рецесії. Перше за 17 років тривале закриття уряду коштує американській економіці величезних грошей. За одними оцінками, щоденні збитки для бізнесів, туризму та від невиплаченої платні складають 300 млн. дол. щодня. Або понад 1.7 млрд. дол. щотижня. „Закриття уряду – це вже погано. Але нездатність підняти межу на зовнішні запозичення набагато гірше, бо це може завдати серйозної шкоди не лише американській, а й світовій економіці", – так прокоментувала ситуацію виконавчий директор Міжнародного валютного фонду Крістін Лаґард. *(„Голос Америки")*

Українці в Росії

Ще недавно у „Свободі" реґулярно з'являлися вістки про життя і діяльність українських громадських організацій в Росії. До тижневика писали діячі української діяспори з Мурманська і Хабаровська, з Камчатки і Поволжя. Останнім часом число таких вісток відчутно зменшилося. Може, українці повернулися на батьківську землю? Ні, не повернулися. Навпаки, багато заробітчан з України переїхало до Росії в пошуку праці. Лише офіційно існує 300 тис. зареєстрованих міґрантів з України. Загалом українці в Росії становлять третю за величиною етнічну групу населення після росіян і татарів.

Причина такого зниження активности – у неґативному ставленні сучасних провідників Росії до організованого життя українців. Переслідування почалися з Москви. 24 листопада 2010 року Верховний суд Росії заборонив Федеральну національно-культурну автономію „Українці в Росії". Урядові не сподобалися заходи з вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду в Україні. Переслідування впали на Об'єднання українців в Росії, Бібліотеку української літератури в Москві, Український освітній центр при середній школі ч. 124. Про цей тиск писала „Свобода". У Санкт-Петербурзі, Сурґуті, Воронежі та Уфі теж почалася „зачистка" українського культурного руху. Жорсткі перевірки українських центрів, які почалися в багатьох реґіонах, виявили упередженість російської влади й політичне підґрунтя цієї справи.

У висліді багато українських активістів призупинили свою участь в громадському житті, діяльність ряду об'єднань обмежилася суто етнографічними співами і танцями. Українська молодь зростає, не знаючи історії визвольної боротьби, причин великої чисельности українців в Росії. Ніде в світі Українська Греко-Католицька Церква не є такою розпорошеною, як на теренах Росії.

Світовий Конґрес Українців намагається протистояти політичному тискові Москви, залучає українські організації до єдности з світовим українством. Лише у вересні членами СКУ стали реґіональна громадська організація „Українці Москви", Українська національно-культурна автономія Санкт-Петербурга, Далекосхідній український духовний культурно-просвітницький центр „Просвіта", Сибірський центр української культури „Сірий клин" та Саратовське земляцтво українців „Поволжя". У напрямі такого єднання діє також Українська всесвітня координаційна рада в Києві. Ці зусилля можна підтримати на основі сталих зв'язків, листування, допомоги. І саме тепер такої допомоги потребують українці, які постраждали від жахливої повені на Далекому сході Росії.

Голова громадської організації „Українське земляцтво Хабаровського краю „Криниця" Наталія Романенко звернулася з проханням про допомогу людям, які потрапили в біду.

Українці Москви негайно оголосили збір пожертв для допомоги українській громаді Далекого сходу. Першими розпочали збір фондів учасники Української народної хорової капелі Москви під керуванням Вікторії Скопенко. Відкрито спеціяльний рахунок у системі „Яндекс. Деньги". Оголошено адресу земляцтва: „Криниця", Амурський бульвар, 51, кв. 2, Хабаровськ, 680000, Russia.

Стихійне лихо теж єднає українців. Але це лихо мине, а політичні проблеми громад залишаться. Пам'ятаймо про них!

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"	
Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Москву будували українські в'язні

Левко Хмельковський

Останнім часом в російських засобах масової інформації з'явилося чимало публікацій, присвячених будівництву семи московських хмаросягів, які також називають „сталінськими висотками". Їх було закладено 7 вересня 1947 року з нагоди 800-річчя Москви. Стиль – радянський монументальний клясицизм. Побудовою кільця таких будинків Йосиф Сталін хотів увінчати перемогу в Другій світовій війні і показати світові силу СРСР. Будували не тільки у Москві, а й у Варшаві. Не маючи досвіду висотного будівництва, СРСР копіював американські висотні будівлі. А щодо забезпечення будов робітниками СРСР мав досвід. Керувати будівництвом доручили Лаврентієві Берії, і він негайно привіз до таборів у Москві тисячі арештованих українців. Про це тепер не згадують, але українці про таку наругу пам'ятають, про що свідчить вміщений нижче спомин Анастасії Тимошів з Бучача, котрий був надрукований в збірці Івана Ружицького „Тернистими шляхами" 1999 року.

„... Випадково потрапив мені в руки туристичний довідник по Москві. І перший матеріял, з яким я ознайомилась – це дані про університет ім. Ломоносова. Все ґрандіозне. Десятки тисяч кімнат. Висотні шпилі. Навіть зірка, що завершує цей ансамбль, має довжину крила кілька десятків метрів і є одночасно спостережним астрономічним пунктом. Все це написано. А от скільки костей людських під цією будівлею, скільки пролито сліз і людського горя, зв'язаного з цим будівництвом, ніде не сказано. А будували цю величну споруду сотні тисяч невільників.

7 січня 1949 року арештували мене разом з мамою. Батька також думали арештувати, але він був дуже хворий. Нас з мамою повезли спочатку в Бучач, а потім у Чортків. Там мене тримали у тюрмі п'ять місяців. А свого сина Василька – восьмирічну дитину, я залишила на сестру. Що кому була винна я? Чи моя старенька мати, а тим більше та восьмирічна дитина? Страждали ми всі.

У травні нас з мамою розлучили. Я потрапила в групу молодих і здорових жінок та дівчат. Нас готували до якоїсь важкої праці. Привезли на розподільний пункт у Львів, а зі Львова повезли на схід. І ось радість наша „неізмеріма": ми в „зореносній" столиці. Нас поселили в наметах. І стали ми будівельниками найвеличнішої споруди в совітській імперії, яка б мала символізувати її перемогу у Другій світовій війні.

Наш табір складався з двох частин: жіночої – 3,000 і чоловічої – 5,000 осіб. Крім нашого, таких таборів було ще багато. Ми працювали на цементному заводі і розгружали будівельні матеріяли, що приходили ешелонами.

Робота була важка. Мужчини працювали безпосередньо на будівництві. Прийшла осінь, а потім і початок зими. Начальники боялися збавити темпи будівництва. А тому на будівництво бараків виділяли дуже мало людей. Бараки не закінчили. Московський мороз, а ми – в наметах. Щоб переспати і не замерзнути, ми забирали матраси і коци у товаришів, які були на зміні. І так ледве досипали тих вісім годин. Народ хворів і вмирав. Мертвих кудись вивозили, на їх місце везли нових і нових людей.

Такі важкі умови праці і побуту, а ще туга за батьками та дітьми, робили наше життя просто нестерпним. Одна розрада – молитва. Була серед нас Надя з Дрогобиччини. Вона знала весь хід церковної відправи, і ми майже кожної неділі проводили відправу. У нас це все було організовано та красиво, що навіть мужчини через огорожу перескакували до нас, щоб помолитися. Начальство не забороняло нам відправу, але казали співати тихенько.

Під кінець 1950 року будівництво завершувалось. Стали переглядати справи каторжан. Спершу відпустили 300 жінок, які мали малих дітей до семи років. У другу туру відпустили 400 жінок, які мали дітей до 14 років.

Ми закінчили будівництво. Цілий світ був здивований від темпів будівництва Московського університету. Виросло світло „правди і науки". А чи знав світ скільки каторжан лягло кістками біля цієї будівлі? А скільки сотень тисяч маленьких дітей померло, в яких забрали батьків і матерів, або було приречено на безпросвітне бідування?

Чи знають пани студенти, шановні професори, як дорого заплатили ми за цю розкішну споруду?".

„Municipal Building" в Ню-Йорку (зліва) – житловий будинок на Кудринській площі в Москві.

Євроінтеґрація як...

(Закінчення зі стор. 3)

ські політичні реалії від американських – а звітувати теж чимось треба.

Тільки от чим?

Отут і стала в нагоді „євроінтеґрація".

У разі підписання угоди про асоціяцію це буде таке досягнення, яке, навіть будучи одним-єдиним, переважить відсутність будь-яких інших посувань у будь-яких інших сферах життя.

Але це – лише один бік справи.

У телевізійних ток-шов представники Партії Реґіонів повторюють і повторюють: після підписання Угоди про асоціяцію на нас чекають важкі часи, тяжкі часи. Зверніть увагу: не „часи наполегливої роботи", не „певні ускладнення", навіть не „складні часи", не щось у тому ж дусі – а „важкі" й „тяжкі".

Складається враження, що наша влада вже приготувалася списувати на євроінтеґрацію всі майбутні економічні негаразди, усі власні прорахунки. Угода про асоціяцію стане для неї, нашої влади, справжнім порятунком – футбольним чемпіонатом та світовою кризою „в одній особі", а керівництво Евросоюзу має всі шанси заступити почесне місце „попередників" як винуватців геть усіх лих.

А що: мовляв, це не ми таку політику ведемо, це від нас евросоюзівці вимагають, руки нам викручують...

Саме таке ставлення протягом усіх останніх років ми спостерігаємо до Міжнародного валютного фонду.

Здавалося б, усе надзвичайно просто: якщо він, МВФ, такий капосний, то не ходіть до нього по кредити – ото й усе! Але ні: наша влада позичає у МВФ гроші, а потім його ж виставляє винуватцем усіх економічних негараздів: мовляв, то він, клятий, вимоги якісь незбагненні висуває, то він, супостат, прирікає українців на бідність і злиденність.

Власне, оце надто вже наполегливе драматизування президентським оточенням наслідків Угоди про асоціяцію – воно й змусило всерйоз замислитися про ймовірність суто технологічного призначення тієї асоціяції. Воно й змусило припустити: євроінтеґрація для нашої влади – то не мета, а засіб.

Підписання угоди про асоціяцію з ЕС стане здійсненням усіх бажань влади в одному кошикові: тут вам і національна надмета – справді варта надзусиль, тут вам і об'єктивні обставини – справді поважні й, справді об'єктивні, тут вам і потенційні винуватці.

Зрештою, після підписання угоди про асоціяцію влада цілковито зможе спочивати на лаврах, не обтяжуючи себе взагалі нічим: євроінтеґрація – та сама, котра „тяжкі часи" – усе спише.

З цими лаврами цілком можна буде без зайвих клопотів в'їхати в будинок на Банковій ще на один термін. Незалежно від того, як реально „покращуватиметься" життя в Україні.

Що ж до ЕС...

Після підписання Угоди у взаєминах між Україною та Евросоюзом неминучий так званий інерційний період. Поки цю угоду ратифікує Европарлямент, поки її ж ратифікують парляменти всіх 28 країн – членів... Якщо в Україні не станеться чогось геть уже кричущого, в уяві евросоюзівців наша країна неминуче ніби застигне в стані листопада 2013 року, і застигне на досить тривалий час.

А тут якраз і президентські вибори.

Звісно ж, дуже хотілося б вірити, що Асоціяцію буде підписано й ратифіковано. Зрештою, влади приходять і відходять, а Україна залишається.

От тільки дуже хотілося б помилитися, але варто бути готовими до того, що після підписання угоди в Україні обвалиться все, що тільки може обвалитися.

Спеціяльно для комуністів та іже з ними: обвалиться не внаслідок асоціяції з Европейським союзом – а внаслідок дій та бездіяльности влади під прикриттям цієї асоціяції.

І якщо так, то на Україну чекає велика небезпека.

Припустімо: минули президентські вибори, і виявилося, що протягом наступних п'яти років Україною керуватиме та сама владна команда, що й тепер. Евроінтеґрація буде для неї відіграною акцією, і влада шукатиме нових політтехнологічних проривів.

Асоціяція – то не повноправне членство і, у принципі, її можна переграти – мовляв, як асоціювалися, так і розасоціюємося.

Це принесе проблеми українському підриємництву й українським громадянам? – Зважаючи на ставлення влади до „не свого" бізнесу, а тим паче до громадян, можна припустити: такою вже великою перешкодою ці проблеми для неї не стануть.

І як би не вийшло, що одного аж ніяк не чудового дня та сама влада нам усім скаже: мовляв, експеримент з євроінтеґрацією не вдався, сподівань, які на неї покладали, асоціяція з ЕС не виправдала – тож ходімо тепер до російського Митного союзу... Або кучмівським шляхом – до багатовекторности, а фактично до третього світу.

І насамкінець – заради справедливости.

Спробуймо пригадати, хто з політичних керівників під час президентської кампанії 2009-2010 років, розмалювавши свої аґітаційні білборди й намети в мілітарі а-ля Наталя Вітренко, обіцяв нам „єдиний простір від Ужгорода до Петропавловська-Камчатського". Пригадали?

Тоді пригадаймо ще: особою, наближеною до якого „імператора" – чи то пак „імператриці", – був під час тієї ж президентської кампанії нинішній палкий апологет Митного союзу Віктор Медведчук?

То що ж виходить: мало не для всього без винятку українського політикуму євроінтеґрація – не більше, ніж технологія?..

(„Українська правда")

Борис Бахтєєв – незалежний український публіцист, мешкає в Києві.

Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі DOC.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Це виклик культурній традиції

До „Свободи" 29 вересня надійшла заява Консисторії Харківсько-Полтавської єпархії Української Автокефальної Православної Церкви, уривок з якої вміщено нижче.

Знищення 25 вересня у Харкові меморіяльної дошки визначному філологові, проф. Юрієві Шевельову стало промовистим символом сучасної культурної ситуації в місті, яке протягом XIX-XX ст. мало славу одного з найбільших наукових, літературних, освітніх центрів України(...). У Харківсько-Полтавській єпархії Української Автокефальної Православної Церкви з болем сприйняли брудну хвилю образ на адресу дорогої для нас людини. Адже перший повоєнний приїзд до Харкова Ю. Шевельова організувало Харківське крайове братство апостола Андрія Первозваного. Значна доля фондів на виготовлення дошки була зібрана в громадах єпархії. Було б легковажністю звузити сенс вчиненого місцевими вандалами до знущання над пам'яттю заслуженої людини. Наклепницька кампанія, в якій взяли участь вищі чиновники області й міста, – це виклик автохтонній культурній традиції Слобожанщини та творчому, науковому, політичному середовищу, яке прагне її розвивати(...). Добре відомі імена осіб, які, викликаючись представляти патріотичні українські кола Харкова, охоче беруть участь у провокаційних заходах і кампаніях дискредитації опозиційних політиків(...).

Пам'ять про Ю. Шевельова вимагає від української громади Харкова подолати містечкові чвари й претензії окремих осіб на лідерство, мобілізувати свої сили, консолідуватися в захисті культурної спадщини та своїх громадянських прав, боронитися не лише від відвертих ворогів, але й від прихованих провокаторів(...).

Ігор Ісіченко,
Архиєпископ Харківський
і Полтавський УАПЦ, Харків

Відзначимо 110-річчя Євгена Адамцевича

Наближається 110-річчя від дня народження Євгена Адамцевича – кобзаря, композитора, творця „Запорозького маршу". Є. Адамцевич – сліпий бандурист, віртуозний виконавець українських народних історичних пісень, народився 19 грудня 1903 року в селі Солониці під Лубнами у родині станційного службовця. Дволітнім осліп. Деякий час навчався в Київській школі для сліпих. Потім проживав в Ромнах.

Євген Адамцевич грає на базарі.

Грати на бандурі навчився в талановитого місцевого бандуриста Мусія Олексієнка, виступав з 1927 року в складі Миргородської капелі бандуристів та самостійно. На схилі літ залишився без засобів для існування. Жив з гри та співу на роменському базарі. Радянська влада трактувала це як жебрацтво й кобзаря переслідувала. Помер Є. Адамцевич у 1972 році. Бандура Є. Адамцевича зберігається в Музеї театрального мистецтва у Києві.

„Запорозький марш" був написаний саме в Ромнах.

Його твір часто лунає у програмах телебачення і радіо, звучить на святах і велелюдних зборах.

Я мала особисту розмову з головою Сумської обласної державної адміністрації Юрієм Чмиром, який відразу погодився з моєю пропозицією гідно вшанувати пам'ять Є. Адамцевича.

Святкування відбудеться на державному рівні, але дуже хотілося б, щоб до вшанування пам'яті творця „Запорозького маршу" долучилося якомога більше українців, щоб ці урочистості відбулися в школах і культурних установах України і діяспори.

Сумський осередок Всеукраїнського товариства „Просвіта" вже розпочав ретельне підготування до відзначення цієї дати. Будемо раді порадам, щирим міркуванням та найбільше тому, якщо до нашої спільної справи приєднаються небайдужі українські громади світу.

З пропозиціями та побажанням просимо звертатися на адресу: Управління культури і туризму, національностей та релігій, Олена Мельник 40030, м. Суми, площа Незалежности, 2, Суми 40030 Ukraine. Тел.: (380-542) 631-344. Електронна адреса: sumykult@mail.ru.

Електронна адреса Сумського осередку Всеукраїнського товариства „Просвіта": prosvita-sumy@ukr.net. Голова – Олекса Шевченко.

Наталя Литвиненко-Орлова,
Мурманськ, Росія

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Прозвучав „Перший дзвінок" в Школі українознавства

Ксеня Ференцевич

НЮ-ЙОРК. – 14 вересня після Літургії у церкві св. Юра відбулося відкриття навчального року Школи українознавства Об'єднання українців Америки „Самопоміч" у спортовій залі Академії св. Юра. Привітальні промови висловили директор школи Іван Макар й адміністратор школи Наталія Дума. На завершення церемонії, за звичаєм, пролунав „перший дзвінок".

Щосуботи школа пропонує батькам і дітям навчальний плян, який збагачує знання української мови, культури, літератури, географії й історії та плекає духовність. У школі навчаються близько 200 учнів від дошкілля до 12-ої кляси. Також діє „Світличка" під омофором 83-го відділу Союзу Українок Америки для дітей від трьох до п'яти років.

До проводу школи входять також Таля Даниш – адміністративний заступник директора, Христина Васильків – академічний заступник, Н. Дума – адмістратор, вчителі Наталія Ґуґа, Уляна Ганущак, Оля Кіт-Вовк, Наталія Єзерська, Світляна Грабовська, Вікторія Слободян, Ганна Тупиця, Галина Галичанівська, Оля Матвіїщин, Валентина Глушак, Настя Антонів, Сергій Шокало, Михайло Барабаш. Релігієзнавство викладають Сестри Юля Брониська і Віра Юлик, співом провадить Еля Романишин, а бібліотекою завідує Зоряна Винар.

Вчителі та адміністратори працюють з допомогою батьківського комітету. Поряд з навчальною програмою, школа влаштовує культуральні, мистецькі й розважальні імпрези, бере участь у суспільних акціях. У календарі цьогорічних подій є карнавал 2 листопада, відзначення 80-річчя Голодомору 23 листопада, Різдвяний концерт 14 грудня, а в наступному році – свято з нагоди 200-ліття від народження Тараса Шевченка 8 березня і Гагілки 20 квітня.

Школа українознавства у Ню-Йорку діє вже 64 роки завдяки праці й підтримці вчителів, адміністраторів й батьків, при постійній духовній опіці церкви св. Юра і щедрій фінансовій підтримці товариства „Самопоміч".

Навчання відбувається щосуботи від 9-ої год. ранку до 1-ої год. пополудні. Адреса школи: 215 E, Sixth St., New York, NY 10003. Детальніші інформації є на шкільному веб сайті: www.ukrainianschoolnyc.org.

Вчителі і учні Школи українознавства в Ню-Йорку. (Фото: Тарас Глум)

Семінарія відкрила навчальний рік

о. Василь Дмитришин, Володимир Суканець

СОМЕРСЕТ, Ню-Джерзі. – 28 вересня в каплиці семінарії св. Софії Української Православної Церкви в США відбулося офіційне відкриття нового навчального року. Літургію очолили Митрополит Антоній та Владика Даниїл, яким співслужили священики з навколишніх парафій.

Обидва єрархи у проповідях наголошували на тому, яким має бути добрий християнин-семінарист.

В цей день святкував свій день народження Владика Даниїл, якого привітав настоятель церкви-пам'ятника св. Андрія о. Юрій Сівко.

В другій частині урочистості, в їдальні, священики, семінаристи і гості вітали Владику Даниїла з днем народження. Владики благословили присутніх і побажали їм легко розпочати і добре завершити своє навчання.

Учасники відкриття нового навчального року в семінарії.

Відбулася презентація „Альманаху 100-ліття Пласту"

ВАШІНҐТОН. – 22 вересня Бібліотека при Українському католицькому крайовому соборі Пресвятої Родини та Пластове городище „Перші Стежі" у Вашінґтоні влаштували презентацію книги „Альманах 100-ліття Пласту" та висвітлення фільму „Симфонія радости" з Ювілейної Міжнародної Пластової Зустрічі у Львові, що відбулася влітку 2012 року. Прелеґент Ярослава Рубель (стоїть), голова редколеґії, та Наталка Соневицька передали по примірникові книги о. Василеві Харукові для бібліотеки при соборі та Юрієві Добчанському для Бібліотеки Конґресу.

Яро Бігун

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

НОВІ ЧЛЕНИ УНСоюзу

Еліза Безбах, дочка Ірини Безбах і Фелікса Хмельковського з Сомерсету, Ню-Джерзі, – нова членка 269-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечили Леся і Лев Хмельковські.

Ліяна Б. Павлюк, дочка Меланії і Маркіяна Павлюків, з Судбури, Масачусетс, – нова членка 153-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечили Ніла і Борис Павлюки.

Представники УНСоюзу на фестивалі в Нюарку

НЮАРК, Ню-Джерзі. – Представники Українського Народного Союзу розповсюджували УНСоюзові матеріяли, „Свободу" та „The Ukrainian Weekly" на 13-му Українському фестивалі при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку у суботу, 28 вересня. Зліва: Ненсі і Майкл Богдани, Марійка Дрич та Стефан Вельгаш.

Парафія св. Константина відзначила 100-ліття

Учасники бенкету в Українській католицькій парафії св. Константина. (Фото: Богдан Іваськевич)

Зенон Степчук

МІНЕАПОЛІС, Мінесота. – Українська католицька парафія св. Константина 21-22 вересня відзначила 100-ліття від свого заснування.

У 1912 році мала група українців разом з новоприбулим о. Констянтином Курилом вирішила створити першу Українську греко-католицьку парафію в Мінеаполісі, щоб 70 родин брали участь у Богослуженнях. Освячено наріжний камінь церкви 17 серпня 1913 року.

Парафія постійно росла і в 1971 році вирішила побудувати нову церкву, котру освячено в 1972 році. Продовж свого існування парафія була дуже активною, включала школу українознавства, жіночий і чоловічий клюби, молодіжні організації, церковний хор.

Святкування розпочалося бенкетом 21 вересня в залі Українського культурного центру. Понад 270 гостей прибули на бенкет. Між ними були Єпископ Свято-Миколаївської Єпархії Ричард Семенюк, парох о. крилошанин Михайло Стельмах, о. Роман Ворончак з дружиною Люсею, о. Михайло Розмаринович з дружиною Донною, о. Ігор Лабасевич, парох Візантійської церкви св. Івана Хрестителя, гості з українських православних церков св. Катерини і свв. Михайла і Юра.

Ансамбль „Черемош" виконав танець „Привіт", після чого о. М. Стельмах привітав гостей. Церковний хор під керівництвом Юрія Івана заспівав молитву „Отче наш" і „Многая Літа".

Ведучий програмою Тарас Підгайний розповів про свої пригоди в суботній школі і вступ у ряди хлопців-вівтарників. Він подякував голові ювілейного комітету Михайлині Реймонд і всім членам за підготування свята.

Всі присутні на бенкеті одержали в подарунок пам'ятну книжку, котру підготували Михайло Силван, Галина Татарин, Леся Гуцал і Зенон Степчук.

У своїй промові Владика Семенюк розповів історію парафії, віддав хвалу її засновникам і всім наступникам за збереження традицій і обряду для сучасного покоління.

Святкування продовжувалося 22 вересня Архиєрейською Службою Божою. Після Служби всі були запрошені на почастунок.

(Закінчення на стор. 10)

Парафія св. Константина... *(Закінчення зі стор. 10)*

Анніка Луців та Кіфер Міськів вітають Владику Ричарда Семенюка.

Учасники свята (зліва): о. Ігор Лабасевич, о. Роман Ворончак, Владика Ричард Семенюк, о. крилошанин Михайло Стельмах.

МИСТЕЦТВО

Це був не концерт, а молитва

Андрій-Юрій Горняткевич

КАЛҐАРІ, Альберта. – 27 й 29 вересня Камерний хор „Spiritus“ під проводом д-ра Тімоті Шанца (Timothy Shantz) двічі дав концерти української духовної музики в Українській греко-католицькій церкві св. першомученика Стефана і в римо-католицькій катедрі Пресвятої Богородиці. Концерти відбулися за матеріяльною й моральною допомогою Фундації Тисячоліття Хрещення України.

Хор виконав твори Артема Веделя (1767-1808) і Романа Гурка (народився 1962 року).

Концерт розпочався уривками з „Божественної Літургії“ А. Веделя. Перше відділення концерту закінчилося „Панахидою за жертв Голодомору“ Р. Гурка, де партію священика співав Пол Ґріндлей.

Друге відділення концерту почалося 10-им двохорним концертом А. Веделя на слова псалма „Господь – то мій пастир“. Тоді хор виконав уривки з "„Третьої Божественної Літургії“ Р. Гурка (канадська прем'єра). Цей твір повторює деякі мотиви з його попередніх творів, але скомпонований до англійського тексту.

Концерт закінчився 9-им двохорним концертом А. Веделя.

Камерний хор „Spiritus“ постав 1995 року і виконує старовинні та сучасні твори з цілого світу. Хор здобув визнання в Канаді та за її межами, відзначений нагородою Міністерства культури у 2011 році, а 2010 року здобув першу нагороду на всеканадському конкурсі аматорських хорів.

Мистецький керівник і дириґент хору Т. Шанц працює як співак і дириґент низки хорів, зокрема він хормайстер Калґарської філармонії. Брав участь у фестивалях у Канаді й Европі.

Це був не концерт, це була молитва. Цьому, безперечно, сприяв той факт, що обидва виступи відбулися в храмах.

Ансамблю „Полуничка“ виповнилося 20 років

Василь Романчук

ЛЬВІВ. – Відомому народному дитячому хореографічному ансамблеві „Полуничка“ у травні виповнилося 20 років. Святкові імпрези відбувалися в найкращих залях Львова – міському палаці культури ім. Гната Хоткевича, Національному українському драматичному театрі ім. Марії Заньковецької, Національній Опері ім. Соломії Крушельницької, а також на проспекті Свободи та на площі Ринок у Львові.

Одна з груп ансамблю „Полуничка“ після виступу в Болгарії.

Наприкінці 1980-их років з університетським дипломом до школи ч. 53 прибула молода вчителька Наталя Добинда. З перших днів вона поринула у вир шкільного життя. Дирекція запропонувала їй організувати в школі танцювальний гурток. Росла його популярність, і вже в 1990 році танцювальний гурток налічував 150 юних танцюристів з різних львівських шкіл.

У 1993 році гурток було перетворено на хореографічний ансамбль народного танцю „Полуничка“.

Розпочалася копітка і наполеглива творча праця. Умілий добір репертуару, основу якого склали народні танці західньої України, зростання виконавської і сценічної майстерности ансамблю вивели цей колектив у число найкращих у Львові. „Полуничці“ присвоїли звання Зразкового ансамблю, а у 2009 році – Народного.

Нині в ансамблі майже 450 учасників віком від 5 до 17 років. У творчому доробку – понад 80 танців і хореографічних композицій українських і багатьох народів світу.

Юні львів'яни представляли українське хореографічне мистецтво на міжнародних фестивалях дитячої та юнацької творчости в Туреччині, Польщі, Італії, Болгарії, Росії, на міжнародних туристичних виставках у Берліні, Познані, Відні та Міляні, брали участь у Днях України на острові Мадейра, виступали з концертом у резиденції Санта Клауса „Рованіємі“ (Фінляндія), на старовинному сардинському весіллі в Італії, на фестивалі „Радість Евопи“ в Белґраді.

На все життя запам'ятається кожному учасникові ансамблю авдієнція у Папи Римського Бенедикта XVI та благословення Святійшого Отця на щасливе дитинство і творчу працю. Тепло приймали юних львів'ян у Швеції і Чехії, Угорщині і Словаччині, Латвії та Еспанії.

Визнанням високого мистецького рівня ансамблю була його участь у престижному Всеукраїнському тевевізійному проекті „Крок до зірок“. Саме цей творчий дитячий колектив став організатором міжнародного фестивалю „Полуничка і друзі“, який уже вчетверте відбувся у Львові.

Чимало колишніх учасників ансамблю стали професійними артистами.

Уже восьмий рік в ансамблі танцює мій онук Роман Романчук. Дітей вчать Заслужений хореограф Н. Добинда, головний хореограф Юрій Щутяк, хореографи Олена Радовець, Вікторія Шаповалова, Олеся Щутяк, концертмайстри Олександер Бровко, Юрій Кіпень, Владислав Лисенко.

Постійну підтримку „Полуничка“ має від директора школи ч. 53 Наталії Ворони, директора школи ч. 23 Любові Милян, директора гімназії „Престиж“ Богдана Волошина, голови батьківського комітету Лариси Кельман, художнього керівника народного студентського ансамблю „Черемош“ Національного університету ім. Івана Франка Василя Піпаша.

Є у „Полунички“ заповітна мрія: показати свій творчий доробок в США. Нині ця мрія може стати реальністю. Адже Парма в штаті Огайо нещодавно стала побратимом Львова.

Роман і Надія Федини малюють гуцульське життя

Левко Хмельковський

Роман і Надія Федини малюють гуцульські свята. Н. Федина народилася на Івано-Франківщині в 1961 році, Р. Федина – на Львівщині у 1953 році. Вони закінчили Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва, були учасниками шести Всеукраїнських і семи міжнародних колективних виставок.

Після одруження працювали з художньою керамікою, а в останні роки переважило малярство. Вони – дипломанти XIX міжнародного гуцульського фестивалю. Їхні творчі роботи з кераміки і живопису прикрашають приватні колекції в США, Канаді, Англії, Німеччині, Польщі, Бельгії, Шотляндії. Подружжя належить до творчого активу Львівської національної спілки художників України.

Мистецтвознавець Роман Яців писав про них: „Роман і Надія вирушили в свою мітологічну мандрівку, дедалі глибше занурюючись у гуцульський етнокультурний вир, який відбрунькувався кількома картинними серіями.

Найпершою став народний танець, який задав ритмічну структуру усім композиціям серії. Полотна подружжя кореспондують з взірцями українських художників-модерністів Миколи Бутовича, Едварда Козака та інших, для яких тема гуцульщини стала свого роду плідним екзотичним приводом для розкриття власної екзистенції“.

Директор музею „Яворівщина“ Мар'яна Гаврилюк-Гасиджак написала з приводу їхньої виставки в музеї: „Хто вже встиг поспілкуватися з творчим подружжям Фединів, оглянув полотна, написані ними у чотири руки, той пережив настільки яскраві, барвисті та незабутні хвилини, що буденні клопоти, з їхньою сірістю, враз змеркли. Кожна картина, створена обома художниками у тандемі, несе океан позитиву, дихає теплом та коханням, вірністю та щирістю, величним українським талантом та натхненням“.

Подружжя звернулося до тижневика „Свобода“ з листом, у якому зазначило: „Метою нашої творчости є популяризація культури українських Карпат: звичаїв, традицій, обрядів. Темою наших творів стали чарівність та етнос Карпатського краю. Особливо нас захопило багатство кольористичного світу Гуцульщини. Найбільшу увагу ми приділили кольористиці, енерґетиці та динаміці гуцульських танців. Мовою ориґінальної авторської подачі намагаємось донести ці почуття до глядача. Наш сайт www.fedyna.com.ua“. З цього сайту узяті вміщені поруч копії окремих картин.

Парсипані, Ню-Джерзі

Роман і Надія Федини. „Вівчара в садочку…“. Полотно. Олія.

До 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка

Старовинні поштівки зберегли у Каневі

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – 10 вересня в музеї „Кобзаря" відкрилась виставка „Світ старовинних поштівок", присвячена 200-літтю з дня народження Тараса Шевченка та 40-річчю філокартичної колекції Шевченківського національного заповідника на Тарасовій горі в Каневі. На виставці показано 315 листівок, що їх видали в кінці XIX ст. і на початку XX ст. найбільші видавництва того часу Ґранберґа (Стокгольм), „Рассвет"(Київ), Шерера, Набгольца (Москва) та інші.

Збирання і вивчення ілюстрованих поштових карток у Шевченківському національному заповіднику розпочалося 1972 року, у 100-ту річницю введення в поштовий обіг перших відкритих листів на теренах Російської імперії, до складу якої тоді входила Україна. Сьогодні колекція нараховує близько 1,500 предметів музейного значення.

Листівки є щедрим джерелом для всіх, хто цікавиться історією, культурою, звичаями та традиціями рідного краю. У кожної – свій зміст, своя історія створення і видання, свій шлях до колекції.

Шевченківська тематика – визначальна у фондовій збірці заповідника. На представлених у виставкових залах листівках зображені автопортрети і портрети Т. Шевченка, пам'ятники Кобзареві, репродукції його картин, ілюстрації інших мистців до віршів та поем Т. Шевченка, репродукції творів мистецтва, присвячених поетові та вшануванню його пам'яті, а також міста і села, пов'язані з життям Кобзаря.

На одній з перших листівок, що надійшли до фондової колекції, – „Канів. Загальний вигляд з боку Дніпра на могилу Тараса Шевченка" (її надрукував Теодор Бутвін в 1910 році) зображено довголітнього охоронця Тарасової гори Івана Ядловського в саду біля Шевченкової могили. Ліворуч хата – перший музей „Тарасова світлиця".

Усі ці поштові картки яскраво свідчать про невмирущу славу великого Кобзаря та величезну пошану до нього. Колекція заповідника постійно поповнюється.

Поштові листівки з нотами пісень на слова Тараса Шевченка.

2,100 читців поезії Т. Шевченка

Учасники „Поетичного маратону на основі творчости Тараса Шевченка". (Фото: Ганна Бонка)

Юлія Ячучик

ОСТРОГ, Рівненська область. – Національний університет „Острозька академія" вже вдруге потрапив до Книги рекордів України після того, як студенти, викладачі та гості 1 жовтня організували до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка „Поетичний маратон на основі творчости Тараса Шевченка".

2,100 учасників акції одночасно читали вірші великого Кобзаря. Представник Національного проєкту „Книга рекордів України" у Рівненській області Олександер Шустерук зафіксував рекорд і вручив диплом, що підтверджує досягнення.

Студенти академії продовжили поетичний маратон символічним танцем, під час якого виклали на академічному стадіоні „живий" портрет українського генія.

Виповнилося 100 років пам'ятникові

Марта Осадца

ВИННИКИ, Львівська область. – 28-29 вересня у містечку урочисто відзначили 100-ліття першого в західній частині України пам'ятника Тарасові Шевченкові.

В історико-краєзнавчому музеї відбувся науковий семінар і були відкриті виставки: „Львівські художники шляхами Кобзаря", де представлені твори мистців, які подорожували в Україні, Литві, Казахстані, Петербурґу, та виставка ілюстрацій до творів Т. Шевченка „Шевченкіяна Софії Карафи-Корбут".

Також відбулися концерти колективів Львівської національної музичної академії ім. Миколи Лисенка та хору „Дударик", а біля пам'ятника Кобзареві відбулася урочиста академія і поминальний Молебень за участю представників усіх конфесій.

Була погашена ювілейна марка „Пам'ятникові Тарасові Шевченку у Винниках 100 років".

Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Винниках. (Фото: прес-служба Винниківської міської ради)

Музей представив проєкт „200 кроків до Тараса Шевченка"

Наталя Бойко

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – У краєзнавчому музеї 24 серпня відбулася презентація проєкту „200 кроків до Тараса Шевченка" (автор Микола Проців). Його мета – за 200 днів до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка щодня розповідати про Кобзаря.

У проєкті передбачені філателістичні виставки „Останнім шляхом Кобзаря" Олександра Караневича і „Тарас Шевченко в монументальній скульптурі" Олега Поливка, виставка афіш Шевченкових свят з фондів музею, видання покажчика „Шевченкіяна Бережанського краєзнавчого музею" та історико-краєзнавчого дослідження „Тарас Шевченко в Бережанській гімназії", проведення в музеї першої лекції нового навчального року „Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття!".

Спільно з товариством „Адамівка" ім. Володимира Савчака в міському будинку „Просвіти" проведемо виставку „Шевченко в нашій хаті", експонатами якої мають стати предмети з кожної хати вулиці Шевченка. Буде видано поштову картку „Розкажи світові про 200-річчя Тараса Шевченка" (автор Олег Шупляк).

200 пронумерованих поштівок з автографом автора розійдуться в „Тиждень листа" (7-13 жовтня) з Бережан на адресу українських (і не тільки) інституцій на всіх материках.

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Фестиваль „Рурисько-2013“ – свято музики

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 6-7 липня відбувся третій етнофестиваль „Рурисько“, організований громадською організацією „Рідне місто“ (керівник Володимир Якимів) в урочищі Рурисько, де б’є джерело з кришталево чистою водою.

Численних гостей фестивалю розважали гурти з Києва, Тернополя, Івано-Франківська, Ужгороду, Рівного, багато інших. Гостями фестивалю стали гурт „Пава“ (Мінськ, Білорусь), письменники Ірена Карпа й Антін Мухарський.

Усі брали участь у літературних зустрічах, читаннях біля вогнища, театральних дійствах, феєричній купальській ночі з обрядовими піснями й танцями, етновесіллі (справжньому) з величезним весільним короваєм вагою 35 кілограмів, що увійшов у Книгу рекордів Бережан.

Весільний коровай вагою 35 кілограмів. (Фото: Тетяна Будар)

Діяли фотовиставки, експозиції художніх картин, вишиванок, біжутерії, виробів з глини. Відбулися й спортивні змагання.

Фестиваль в урочищі Рурисько. (Фото: Тетяна Будар)

Полювання без рушниці

Євген Цимбалюк

ДУБНО, Рівненська область. – Дмитро Поліщук навчається у технолого-економічному коледжі, де опановує спеціяльність ветеринара. На відкритті княжої мисливської залі в Дубенському замку він дізнався багато цікавого з історії соколиного полювання в Київській Русі, почав тренувати свого сокола „Маня“ для практичних дій. Через рік сокіл став добрим мисливцем за перепелами.

А Д. Поліщук у довколишніх теренах, до Львова, Житомира, Тернополя, Рівного став пропаґандистом відродження цих давніх княжих традицій.

Дмитро Поліщук і сокіл „Маня“.

Його з „Манею“ можна бачити на різного роду заходах, де він демонструє навики птаха.

15,265 кілометрів на мопедах

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Відомий мандрівник Теодор Резвой та інженер-механік Євген Стоянов встановили новий рекорд – за два з половиною місяці вони подолали на мопедах 15,265 кілометрів. Це на 2,842 кілометри більше, ніж зафіксоване у Книзі рекордів Ґінеса досягнення італійця Клавдіо Теросона, який проїхав на мопеді з болгарського міста Шумена до Алма-Ати й назад.

Свій мотопробіг „Одеса-Владивосток-Улан-Батор-Одеса“ вони почали 9 липня, а закінчили 30 вересня.

Обидва є членами одеського клюбу екстремального автотуризму „Напрямок“. Теодор Резвой – Заслужений майстер спорту України, перший представник Східньої Европи, який здійснив трансатлантичний перехід човном на веслах (про цю подорож докладно розповідала „Свобода“ у 2003 році). Євген Стоянов – інженер-механік, здатний у найскладніших умовах полагодити двигуни, ходову частину чи електрообладнання.

Через негоду і бездоріжжя трапилося кілька серйозних поламок. Майже на всьому шляху екстремалів супроводжували зливи, а вночі дошкуляли морози.

Теодор Резвой (зліва) та Євген Стоянов в кінці подорожі.

Вісті Фундації імені Івана Багряного
Жовтень 2013 року, ч. 157

Енциклопедія українського опору

Нижче вміщено продовження статті Івана Дзюби „Енциклопедія опору“ до книги „Українські вісті“ і в Европі й Америці“, яку опрацював Сергій Козак теперішній головний редактор газети Спілки письменників України „Літературна Україна“. Початок був опублікований на сторінці Фундації 20 вересня.

Перше число газети вийшло 19 листопада 1945 року, і вже в його змісті окреслилися тематичні напрями, які стануть визначальними для неї. Відкривалося воно рубрикою „Перед світлою пам’яттю“ – матеріялами про „зимовий похід“, про „героїв-мучеників під Базаром“. Надалі тема історичної пам’яті, насамперед пам’яті про давні й недавні жертви й здобутки, про визначні віхи української історії, стане однією з головних і постійною. Їй присвячуватимуться статті, інформації про відповідні громадські акції, вірші, есеї, а часом і наукові розвідки або уривки з них, спогади мистців, як-от Олександра Кошиця чи Йосипа Гірняка, або тих, хто пережив сталінські табори (як-от надзвичайно цінні своїм великим і разючим фактажем спогади Семена Підгайного, одного з організаторів і визначних діячів УРДП, про долю українських письменників, мучених на Соловках). Певно, це було й необхідним поінформуванням, і неминучою відповіддю на природну моральну та емоційну потребу еміґрантської громади, а водночас мало працювати на зміцнення її морального духу та на її консолідацію.

Не менш характеристична й друга рубрика – „Шляхи життя„ – роздуми й дискусії про сутність еміґрації, її завдання та форми і якість діяльности. Ця тема протягом багатьох років розросталася за рахунок щоразу нових і нових мотивів, часто полемічного характеру: доводилося не лише спростовувати масовану аґресію радянської антиеміґрантської пропаґанди, а й протистояти опонентам усередині самої еміґрації – в тому числі опонентам не менш аґресивним і брутальним, ніж радянський офіціоз (обидві ці теми звучали і в матеріялах з’їздів УРДП, і в офіційних публікаціях її проводу).

Тут слід нагадати, що еміґрація була дуже неоднорідною під кожним оглядом – ідеологічним, соціяльним, культурним. Радянська пропаґанда і радянська аґентура не шкодували зусиль, щоб зобразити її – або принаймні її політично активну частину – як збіговисько гітлерівських посібників, що, мовляв, утекли від справедливої кари. Так таврували не лише бійців Української Повстанської Армії, а й утікачів з радянської України, яких демагогічно змішували зі справжніми коляборантами. Тиск був такий, що не тільки частина засліплених тодішнім ореолом Сталіна „лівих“ у Західній Европі приймала цю демагогічну версію, а й окупаційна влада західніх союзників у Німеччині фактично дозволяла радянським спецслужбам силоміць депортувати багатьох еміґрантів до СРСР – на вірну смерть, а уряд Великої Британії, скажімо, видав сталінським катам тисячі донських козаків, що сьогодні є предметом спеціяльного розслідування в британській пресі та юриспруденції.

Тому зрозуміла важливість постійних публікацій про справжній характер еміґрації, більшість якої становили не політики, а інтеліґенти, культурні діячі, робітники, селяни, що на власній гіркій долі зазнали жахіть сталінського терору і рятувалися від другої, напевне ще страшнішої, його хвилі. Саме від їхнього імені виступали „Українські вісті“ і саме славетний памфлет І. Багряного „Чому я не хочу повертатися до СССР?“ (1946), перекладений англійською, еспанською, італійською мовами, допоміг багатьом на Заході зрозуміти суть справи (свою блискучу арґументацію І. Багряний вивершив простою і переконливою пропозицією: хай об’єктивний міжнародний трибунал заслухає його і його переслідувачів, – і всі побачать, що Сталін побоїться справедливого суду!).

І пізніше, навіть уже в 1980-ті й 1990-ті роки, газеті не раз доводилося виступати в обороні доброго імени українця (промовиста назва однієї з таких статей „Проти ганьблення українського народу“, 11 квітня 1985, у зв’язку зі спробами частини західньої преси використати процес над Іваном Дем’янюком для компрометації України; зрештою, як відомо, була б упередженість, а привід продемонструвати її завжди знайдеться).

Увагу приділяли болючим питанням українсько-єврейських відносин, на яких спекулювали недруги українства, розповідали про участь євреїв в українському визвольному русі. Приміром, у 3-4 числах за 1952 рік (саме у розпал сталінського антисемітизму в СРСР і страхітливої справи „лікарів-убивць“) надруковано статтю „Українське жидівство боротиметься за незалежність України“; 24 лютого 1957 року – матеріял про наукову конференцію в Українській Вільній Академії Наук (ВУАН), присвячену Арнольдові Марґолінові – одному з міністрів-євреїв в уряді Української Народної Республіки; 16 квітня 1961 року подається виклад доповіді у ВУАН Соломона Шварца про українсько-еврейські стосунки в роки Другої світової війни. Такі виступи газети були непоодинокими, вони були продиктовані потребою порозуміння, співпраці й солідарности. Як і відповідний діялог з російською еміґрацією (УРДП з цією метою видавала також російськомовний двотижневик „Освобождение“), з польською (скажімо, 28 квітня 1968 року – про діяльність Українсько-польського товариства у Великій Британії).

Водночас „Українські вісті“ послідовно показували успіхи еміґрації в об’єктивному інформуванні західніх суспільств про українські проблеми, підтримували політичні демарші еміґрації щодо західніх урядів, відзначали всі випадки уваги західніх політиків та урядів до потреб еміґрантів і визнання їхньої позиції, до об’єктивної оцінки становища українського народу в СРСР. Особливо важливою стала тема визнання на Заході факту Голодомору 1932-1933 років, для чого вся еміґрація, в тому числі й УРДП та її орган „Українські вісті“, зробили дуже багато („Нагадаємо і розкажемо світові“ – так називалася редакційна стаття, опублікована в газеті 8 лютого 1953 року, у пам’ять 20-річчя Голодомору). Згодом під постійну увагу взято й Чорнобильську катастрофу. Постійними були рубрики „Україна і світ“, „Україна за залізною завісою“.

Важливою своєю функцією газета слушно вважала інформування читачів про життя еміґрантів у різних таборах, а потім у різних місцях поселення, створюючи таким чином відчуття цілісності розокремленої громади, а то й просто допомагаючи розкиданим війною людям знайти одне одного. З часом, коли великі групи еміґрантів переселилися до США, Канади, країн Латинської Америки, Австралії, формуючи осередки української діяспори, ця інформативно-комунікативна функція газети набула особливої ваги і багатоманітного змісту.

Зокрема доводилося постійно і вперто виступати проти всіляких форм дискримінації та компрометації українських переселенців, спростовувати недоброзичливі інсинуації в окремих прорадянських і проросійських органах західньої преси, а водночас підтримувати здобутки в самоорганізації, розповідати про громадські й культурні ініціятиви різних груп діяспори, показувати зразки їхньої творчости, залучати авторів і кореспондентів з різних кінців світу, де тільки опинялися українці. Скажімо, дуже активними у всіх сферах життя були українці в далекій Австралії, а письменник-полтавчанин Дмитро Чуб (Дмитро Нитченко), який організував плідну видавничу діяльність, став бажаним автором „Українських вістей“, виступаючи зі спогадами про літературне життя в Україні, з нарисами про письменників 1920-1930-их років. Таких прикладів можно було б навести багато.

У кожному числі „Українських вістей“ була інформація про міжнародні справи, політичні заяви провідників західніх держав та СРСР – адже події стрімко розвивалися, ситуація швидко змінювалася і потребувала оцінок з української перспективи, як вона бачилася керманичам УРДП, У таких випадках маємо незалежну позицію, далеку від сліпого схвалення акцій Заходу (що приписувала всій еміґрації радянська пропаґанда), а дуже часто дорікалося західнім політикам за їхню недалекоглядність і гру в піддавки з непоступливим тоталітаризмом.

І звичайно ж, як і інші друковані органи еміґрації, „Українські вісті“ пильно стежили за тим, що відбувалося на рідній землі, полемізували з публікаціями радянської преси, викривали русифікаторські й колонізаційні заходи влади, зокрема коментуючи документи з’їздів КПРС та інші офіційні матеріяли. Поряд з аналітичними розвідками на ці теми, публікувалися й памфлети та фейлетони – коли сам привід до цього спонукав. Скажімо, відома свого часу, бучно розрекламована в СРСР державна акція – видання колективної „поетичної“ книги „Слово великому Сталіну від українського народу“, до написання якої були мобілізовані всі відомі поети, дала привід для фейлетона М. Панасенка „В роздертій сорочці в терновім вінку“ (30 грудня 1948 року); відгуком на горезвісний опус Микити Хрущова „За тісний зв’язок літератури і мистецтва з життям народу“ став фейлетон „Літературознавець з нагаєм“ (31 жовтня 1957 року).

(Закінчення в наступному числі)

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи: 5,000 дол. – **Галина й Олексій Воскобійники**, 1,000 дол. – **Ада Кулик** (з них 500 дол. – для журналу „Березіль“ в Харкові, який редаґує **Володимир Науменко**, 350 дол. – на інші потреби та 150 дол. – на потреби Фундації), 100 дол. – **Людмила Доброноженко,** в пам’ять новоспочилої доброї й дорогої її приятельки Ольги Кондратюк, – на пресовий фонд газети „Промінь Просвіти“ в Кривому Розі.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати сиротам, пресі, видавництвам, конкурсам української мови та всім тим, що роблять старання, щоб Україна якнайскоріше стала українською.

Дописи і листи
до Фундації ім. Івана Багряного,
членські внески і пожертви
просимо посилати на адресу:

19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967

Сторінку редагує Олексій Коновал

СПОРТ

Відбувся VI чемпіонат шкіл-інтернатів України з бейзболу

Надія Залюбовська-Ширма

КРЕМЕНЕЦЬ, Тернопільська область. – У Кременецькій школі-інтернаті 17-22 вересня відбувся VI чемпіонат України з бейзболу серед вихованців шкіл-інтернатів віком 10-12 років. Традиційними учасниками змагань стали команди „Ураган“ з Донецька, „Лутугіно“ з Луганська, „Метеори“ з Мізоча та „Лицар“ з Кременецької школи-інтернату.

На урочистому відкритті чемпіонату були присутні директор Малої бейзбольної ліґи в Україні Василь Тараско, державний тренер з бейзболу Міністерства молоді і спорту України Віталій Лизогубенко, міський голова Олексій Ковальчук та інші.

Команда „Лицар“ з Кременецької школи-інтернату.

Спонзорували чемпіонат Товариство допомоги Україні в Каліфорнії, Українська Національна Федеральна кредитівка „Самопоміч“ з Ню-Йорку, Роман Леськів з штату Конектикат та В. Тараско з Ню-Йорку. Головний організатор змагань В. Тараско у 65-ий раз перетнув Атлантичний океан.

Холодна дощова погода була не на користь гравців. У ході запеклої боротьби перше місце посіла команда з Луганська (тренери Іван Сторожко та Максим Бондарєв), друге – з Кременця (тренери Олександер Корчаковський та Тетяна Сохацька), третє місце розділили Донецьк (тренери Микола Мойсеєв та Валентина Лазарєва) та Мізоч (Роман Головницький та Любов Шмигель).

Найкращим гравцем стала Патріна Медведенко з Луганська.

Роман Леськів вручає нагороду Патріні Медведенко.

Учасники чемпіонату відвідали визначні місця Кременеччини.

На урочистому закритті чемпіонату всі команди були нагороджені цінними подарунками, кожен учасник команди-переможниці та кращий гравець отримали чаші. Усі діти отримали подарунки від спонзорів чемпіонату.

Урочисте відкриття чемпіонату з бейзболу.

Дмитро Фірташ...

(Закінчення зі стор. 1)

ральний уряд США схвалив рішення про надання землі у Вашінґтоні, а в 2006 році Президент Джордж Буш підписав закон, що дозволив Комітетові США у справі визнання Голодомору, у співпраці з Посольством України у Вашінґтоні, Службою національних парків та архітектурною фірмою Гартман-Кокс, розпочати працю над проєктуванням та схваленням концепції дизайну Меморіялу.

1 жовтня 2013 року Посольство України отримало від Служби національних парків дозвіл розпочати будівництво Меморіялу Голодомору у Вашінґтоні за проєктом „Поле пшениці“ архітектора Лариси Курилас.

Це досягнення було б неможливим без підтримки з боку Президента України Віктора Януковича та без співпраці усіх сторін, зокрема відомого українського підприємця Дмитра Фірташа. Д. Фірташ погодився надати щедру пожертву у розмірі 2.5 млн. дол. для виконання фінансових зобов'язань, пов'язаних зі спорудженням Меморіялу Голодомору. Окрім схвалення Федерального уряду, для отримання дозволу на будівництво було потрібно отримати фонди на суму повної вартости спорудження Меморіялу. Пожертва Д. Фірташа допомогла повністю виконати це зобов'язання.

Представник Д. Фірташа Ентоні Фішер відвідав місце, виділене на Меморіял, у червні. Він був вражений і місцем майбутнього Меморіялу, і наполегливістю та посвятою, з якими дизайнер, архітектори, Посольство України та Крайовий Комітет США у справі визнання Голодомору працювали для досягнення спільної мети.

Пояснюючи свою підтримку справі спорудження Меморіялу Голодомору, Д. Фірташ сказав: „Крайовий Комітет США у справі визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні геноцидом відіграє ключову ролю в тому, що люди у всьому світі знають про Голодомор. Завдяки роботі Комітету, зусиллям багатьох небайдужих людей, у Вашінґтоні з'явиться Меморіял. Він стане нагадуванням теперішнім та майбутнім поколінням про трагічний етап в історії України. Багато українців, які пережили голод, еміґрували до США. Ця країна стала для них домівкою. Меморіял пам'яті жертв Голодомору є даниною поваги цій великій країні, яка відкрила свої двері великій кількості українців. Їхні діти – наші співвітчизники – є великою, квітучою та цінною частиною американського суспільства“.

Голова Крайового Комітету США у справі визнання Голодомору геноцидом Михайло Савків так прокоментував надзвичайно щедрий дар Д. Фірташа: „Ми дуже вдячні панові Фірташеві за його щедрість та розуміння важливости спорудження Меморіялу у Вашінґтоні. Цей Меморіял інформуватиме тисячі людей про забуту сторінку світової історії. Маючи багаторічний досвід праці у цій справі, я можу з певністю сказати, що без глибокого розуміння та посвяти пана Фірташа цей проєкт не увінчався б успіхом. Наша спільнота висловлює свою подяку та глибоку повагу панові Фірташеві за цей жертовний крок та доброчинний акт“.

Коментуючи пожертву Д. Фірташа та отримання дозволу на будівництво, президент Українського Конґресового Комітету Америки Тамара Олексій сказала: „Ми дуже пишаємося тим, що УККА зініціював створення Крайового Комітету США у справі визнання Голодомору геноцидом та радіємо з усього, чого ми досягли до цього часу. Упродовж останніх років ми доклали чимало зусиль, щоб у столиці нашої держави з'явився меморіял жертвам Українського Голоду-геноциду, і ми вже бачимо результати нашої праці. Нарешті світ матиме правдиве уявлення про жахливий злочин, спрямований проти української нації. Ми щиро дякуємо Дмитрові Фірташеві за фінансування цього проєкту та розуміння важливости викриття цієї чорної сторінки в нашій історії – аби такі злочини ніколи не повторилися в майбутньому“.

Завдяки пожертві Д. Фірташа спорудження Меморіялу почнеться вже в перші місяці 2014 року, а наразі на середину листопада цього року плянується урочиста церемонія початку будівництва, яка відбудеться на місці майбутнього Меморіялу у Вашінґтоні. Докладнішу інформацію про цю урочистість буде подано пізніше.

Про Меморіял Голодомору у Вашінґтоні та інші програми Крайового Комітету США у справі визнання Голодомору геноцидом можна прочитати на сторінці Комітету на Фейсбук: http://www.facebook.com/pages/US-Committee-for-Ukrainian-Holodomor-Genocide-Awareness-1932-33/115928911852192“

Крайовий Комітет у справі визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні геноцидом

ПОДОРОЖІ

Суглоби та серце лікують в „Медоборах"

Олександер Вівчарик

КОНОПКІВКА, Тернопільська область. – Найбільші у світі ведмеді-грізлі, які живуть у Північній Америці, на старість лікують хворі суглоби у гарячих водоймах з сірководнем. Таке чинили й карпатські бурі ведмеді. Дикі тварини живуть інстинктами й набутим досвідом. І якщо навіть вони знають про цілющі властивості сірководневих джерел, то не дивно, що й люди давно про них довідалися, зокрема австрійський барон Ян фон Конопко. Він заснував недалеко від Зарваниці невелику колонію німецьких і польських поселенців, якій дав назву Конопківка.

Капличка на території санаторію.

Його також зацікавило сірководневе джерело в мальовничій місцевості. 1829 року в барона гостював д-р Ґенріх Мосинґ. Він здійснив фізико-хемічну аналізу конопківської води і видав німецькою мовою монографію про її цілющі властивості. Маючи таке природне багатство, барон започаткував у Конопківці бальнеологічну оздоровницю, в якій лікувалися місцеві і приїжджі вельможі.

Сучасний санаторій „Медобори" збудовано 1988 року. У ньому одночасно можуть оздоровлюватися 350 відпочивальників. Сучасних рис санаторію надав нинішній головний лікар Василь Мартинюк, який зокрема з'єднав усі корпуси переходами.

Сьогодні цей лікувальний заклад є доволі популярним. У „Медобори" їдуть гості з Польщі, Німеччини, Росії, США і Канади. Вони приймають не тільки сірководневі ванни. Мінеральна вода не гірша моршинської. Нею лікують захворювання кишково-шлункового тракту і печінки. Загалом у „Медоборах" надають понад 100 лікувальних процедур. Оздоровленням людей опікуються 180 працівників.

Проживання в затишних кімнатах, добре харчування і високоякісне лікування коштує 252 грн. (30 дол.) на добу. У січні і навесні діють досить суттєві знижки. Використовують в оздоровленні і нетрадиційні методи – лікування живим нефільтрованим пивом, голубою глиною, продуктами бджільництва, „соляною печерою", холодом пиявками.

У соляній печері.

До незвичних процедур можна віднести і пиво-медові обгортання, ванни з пива, які позитивно впливають на імунітет і мають косметологічний ефект, обмазування торф'яним болотом, що позитивно впливає на хрящову та сполучну тканини організму.

Усе більшої популярности набуває кінна верхова їзда. В людини, котра їде верхи на коні, задіяні понад 100 різних м'язів. Отже, вершник отримує своєрідний масаж, внаслідок чого відновлюються повністю або частково втрачені зв'язки центральної та периферійної нервової системи.

Медобори – це не тільки унікальний санаторій, а й гірський кряж, який має благотворний вплив на людей. Це частина єдиного в світі гірського кряжу, що з'явився не внаслідок тектонічних процесів, а утворений живими організмами – кораловими поліпами. Унікальне геологічне утворення дає неповторну красу. А за багатство медоносних рослин народ назвав Подільські Товтри у межах України Медоборами (медові бори).

Логотипом санаторію „Медобори" стала працьовита і така потрібна людині бджілка, а гаслом – вислів барона Я. Конопка „Вам і нащадкам". До речі, саме цей санаторій назвали свого часу фабрикою здоров'я. А вже звідси вислів пішов гуляти іншими оздоровницями.

NOTICE
UKRAINIAN AMERICAN SOCIETY
OF DAYTONA BEACH, FLORIDA & VACINITY

The Daytona Beach, Florida, Ukrainian American Society Building has been sold. Per our By-Laws, monies lent to the original Building Fund in the amounts of $500.00 or more, are to be repaid to those original lenders. Most of the funds have been repaid to date except for the following lenders that could not be located:

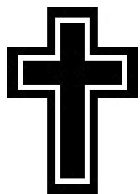
Stefan Kocherzuk
Izydor & Zenovia Pasichynsky
Awhustyn & Alla Uzwiak
Malaniy & Marta Klym
Walter & Halyna Ziatek-Kowal
Mychaylo & Fenia Raczkewycz
Mykola& Maria Mandrych
Petro Yacyk
Mychaylo Statywa
Walter& Anna Morrow
Iwan Ilemsky

If you are listed above or you are an Heir of someone listed, please contact the following Officers no later than December 31, 2013 to be repaid:

Marianne (Steinberg) Norsesian
President
25 Poinsettia Lane #601
Palm Coast, FL 32164
Ph: (386) 679-2424

OR

Irene (Hanuszczak) Varao
Treasurer
2800 N. Atlantic Ave.
Daytona Beach, FL 32118
Ph: (386) 307-4285
varaoi@mybluelight.com

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА"
в Ню-Йорку
повідомляє своїх членів та громаду, що 17 вересня 2013 року відійшов у вічність довголітній член хору

св. п.

д-р мед. ЮЛІЯН ҐНОЙ

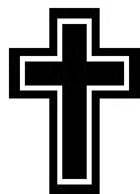
Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 20 вересня 2013 року в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

Похорон відбувся в суботу 21 вересня на цвинтарі св. Духа в Гемптомбурґу, Н. Й.

Складаємо глибокі вислови співчуття дружині Олі та ближчій і дальшій родині.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА
Українського Хору «ДУМКА»
в Ню Йорку

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА"
в Ню-Йорку
повідомляє своїх членів та громаду, що 9 липня 2013 року упокоївся

св. п.

мґр. ВАСИЛЬ СОСЯК

Як фінансовий фахівець, мґр. Василь Сосяк доклав великих зусиль для існування хору і у 1976 році хор „Думка" отримав неприбутковий статус у стейті Ню-Йорк.

Похований 13 липня 2013 року на цвинтарі Пайн-Буш в Кергонксоні, Н.Й.

Висловлюємо глибокі співчуття Родині.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА
Українського Хору «ДУМКА»
в Ню Йорку

В п'яту безмежно болючу річницю відходу у вічність нашого найдорожчого і незабутнього Мужа, Батька, Діда, Брата, Шваґра і Стрийка

св. п.

Василя Тершаківця

будуть відправлені
Поминальні Служби Божі в:

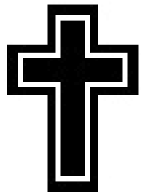
• Церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, НДж.
19 жовтня 2013 року о год. 7:45 ранку

• Церкві св. Івана Хрестителя у Випані, НДж.
20 жовтня 2013 року о год. 11:00 ранку

• Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Кенмор, Н.Й.
20 жовтня 2013 року о год. 10:30 ранку

Соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці, Норт-Порт, Фла.
Соборі св. Юра, Львів, Україна
Церкві Різдва Христового, Тернопіль, Україна
Соборі св. Андрія Первозванного, Підволочиськ, Україна
Храмі Успення Пресвятої Богородиці, Кліцко, Україна

Вічна Йому Пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що наш брат і вуйко

св. п.

Володимир Стрижаковський

відійшов у вічність 24 серпня 2013 року.

В. Стрижаковський народився в Україні, проживав в Бразилії і в Америці.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 29 вересня 2013 року відійшла у вічність

св. п.

Наталія Кравець-Генкс

народжена 2 липня 1950 року у Вашінґтоні, Д.К., донька Філогонія і Соні Кравців. Виростава в українській громаді Вашінґтону. Її дідусь, о. Василь Варварів, заснував першу у столиці США Українську православну церкву.

Наталія отримала ступінь бакалавра з історії з Averett College у Вірджінії. Продовжувала свої студії в околиці Вашінґтону та працювала в різних державних аґенціях, як „Голос Америки", President's Advisory Council on Historic Preservation, the Smithsonian and the National Endowment for the Arts. Проживала у Силвер-Спринґ, Мериленд, у штатах Конектикат, Мишиґен, а останнім часом у Ейван, Кольорадо, де працювала для Walking Mountains Science Center - практично-освітньої програми для дітей. Її організаторські здібності допомогли Центру побудувати новий кампус в Avon.

Наталія брала активну участь в шкільній, скавтській, церковній, музичній та спортовій праці. Її любов до природи проявлялися в її зайняттях, зокрема у праці у Пласті, вона любила збирати гриби, гнати на плоту, та кулінарію.

Похоронні відправи відбулися в неділю, 6 жовтня, в Українській православній катедрі св. Андрія у Вашінґтоні, Д.К.. Відправи також відбудуться 24 жовтня о год. 4-ій по пол. в Beaver Creek Chapel, Beaver Creek , CO, а опісля – прийняття о год. 6-ій bWalking Mountains Science Center in Avon, CO.

У глибокому смутку залишилися:

чоловік	Клайд Генкс
доньки	Катерина Ловленд з чоловіком Адамом в Кольорадо
	Алана Генкс та Христина Генкс в Кольорадо
мама	Софія Кравець у Вашінґтоні
сестра	Оксана Снов з чоловіком Робертом в Тексасі
вуйко	д-р Евген Варварів з дружиною Тамарою в Каліфорнії
племінники	Іларя Прескот з чоловіком Трависом в Тексасі
	Марко Купчик з дружиною Амелією у Вірджінії
кузини	Ірина Прістер з чоловіком Ричардом в Масачусетс,
	Вікторія Маркович з чоловіком Іваном в Києві,
	Тарас Варварів з дружиною д-р Монікою Гоптман в Арізоні
	д-р Василь Варварів в Каліфорні
	Алла Волкошовець з родиною в Рівному, Україна.

Замість квітів, пожертви можна складати на Natalia Hanks School Programs Fund at Walking Mountains Science Center, www.walkingmountains.org, or mail to PO Box 9469, Avon, CO 81620.

Вічна Їй пам'ять!

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція